

# Budget



# Innehållsförteckning

Sammanfattande beslut.....	3
Budget 20-22: Vi växer för en hållbar framtid, på riktigt!.....	4
Kommunövergripande styrning.....	6
Ett föredöme inom hållbarhet.....	8
Välfärd med god kvalitet.....	9
Västkustens starkaste näringsliv.....	10
Uppdrag till kommunens nämnder.....	11
Budgetförutsättningar.....	12
Omvärlden, Sverige och Falkenberg.....	12
Resultatbudget.....	20
Verksamheternas nettokostnader.....	20
Nämndernas budgetramar.....	21
Kommunstyrelsen.....	21
Barn- och utbildningsnämnden.....	24
Socialnämnden.....	28
Kultur-, fritids- och tekniknämnden.....	33
Servicenämnden.....	36
Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	37
Bygglovsnämnden.....	38
Överförmyndarnämnden.....	39
Revisionen.....	40
Balansbudget.....	41
Finansieringsbudget.....	42
Investeringsplan 2020-2024.....	43
Exploateringsverksamhet.....	47
Finansiell analys.....	48
Bolagens budget.....	51
Sammanställd budget för koncernen Falkenbergs kommun.....	56

# Sammanfattande beslut

- 1 Fastställa skattesatsen för kommunalskatt i Falkenbergs kommun 2020 till 21.10 kr per skattekrona.
- 2 Godkänna budget 2020, budgetramar 2021 och plan 2022 inklusive investeringsplan 2020 – 2024 i sin helhet.
- 3 Bemyndiga kommunen att under 2020 nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder, med totalt 800 000 tkr.
- 4 Bemyndiga kommunstyrelsen att under 2020 omsätta lån, dvs. låna upp motsvarande belopp på de lån som sägs upp eller förfaller till betalning under 2020.
- 5 Fastställa internräntan för 2020 till 1,5 %.
- 6 Fastställa borgensavgiften gällande förmedlade lån till de kommunala bolagen till 0,45 %.
- 7 Lämna särskilda uppdrag till nämnder, bolag samt samägda bolag och förbund enligt förteckning i avsnitt ”Uppdrag till kommunens nämnder”
- 8 Anteckna att alla till kommunstyrelsen inkomna skrivelser, uppdrag, med mera, som hänskjutits till budgetberedningen i det upprättade budgetförslaget 2019, anses behandlade.
- 9 Anteckna att sammanställd budget för koncernen Falkenbergs kommun har redovisats i budgetdokumentet.
- 10 Fastställa indikatorer på fullmäktigenivå enligt kommunens styrmodell för styrning av kommunens verksamheter.

# Budget 20-22: Vi växer för en hållbar framtid, på riktigt!

Välfärd, hållbarhet och näringsliv är de viktigaste prioriteringarna för kommunkoncernen, det slår vi fast i vårt nya mål- och visionsdokument. Vi har också beslutat att ta bort alla typer av kvantitativa mål för befolkningstillväxt. Falkenbergs kommun ska fortsätta att växa men mer stabilt, kontrollerat och hållbart. Detta är en stor kulturförändring som jag verkligen ser fram emot att leda och vara en del av. Nu ska vi förbättra tryggheten, jämlikheten och klimatavtrycket i kommunen på riktigt.

Kommunen har stora ekonomiska resurser, enligt våra prognoser ligger intäkterna för år 2020 på 2 667 miljoner kronor. För alla de pengarna kommer vi att leverera väldigt mycket verksamhet under nästa år. Vi kommer också att påbörja byggnationer, avsluta byggnationer och renovera en del av våra byggnader. 2 667 miljoner är väldigt mycket pengar som ger stora möjligheter. Det är dags att fokusera på de resurser som vi har och inte de som vi inte har!

Våra skatteintäkter går till stor del till att driva verksamheter inom skolan och omsorgen. Det här är två personalintensiva områden som kräver mänskliga möten. Vi är med andra ord helt beroende av vår kunniga personal för att lyckas ge våra invånare bra välfärd. Många vet att de kommande åren blir ekonomiskt svåra. Men vad som kanske är mindre känt är att vi, liksom många andra kommuner, får svårare att rekrytera medarbetare när andelen barn och äldre ökar snabbare än andelen i arbetsför ålder. Dessutom går en betydande del av våra medarbetare i pension. Personal kommer bli en bristvara och då måste vi ta hand om den personal vi har på ett bättre sätt och bli bättre på att attrahera ny personal. Därför är jag väldigt glad för att vi nu kan fortsätta satsningen på att vara en attraktiv arbetsgivare och dessutom sätta ännu större fokus på arbetet med att minska sjukskrivningstalen genom att det blir en styrande indikator i den nya styrmodellen. Det största slöseriet som finns är när 5-6 procent av vår personalresurs inte är på jobbet. Det är faktiskt så kommunens sjukfrånvaro ser ut!

Inom välfärden och det sociala hållbarhetsarbetet är skolan en nyckelfaktor. Om vi har en verksamhet som på ett bättre sätt kompenserar barn och ungdomar för deras socioekonomi så kommer fler ungdomar klara gymnasieskolan och därmed

också ha betydligt bättre förutsättningar att få en egen försörjning, bättre hälsa och leva ett bättre liv.

Kan vi dessutom hjälpa till att förbättra barn och ungdomars boendemiljö och fritid tillsammans med förenings- och näringsliv så är förutsättningarna riktigt goda för att på lång sikt förbättra tryggheten i kommunen. Med detta skulle vi få bort mycket av det lidande som till exempel arbetslöshet, droger, ohälsa och kriminalitet för med sig. Ska vi lyckas med detta långsiktiga arbete måste hela kommunkoncernen inklusive våra kommunala bolag arbeta stenhårt med att implementera styrmodellen och den politiska visionen på riktigt.

I budgetdokumentet finner du kommunens nya målandikatorer på en övergripande nivå. Arbetet med att ta fram dessa har varit utvecklande och inspirerande. Nu börjar arbetet med att få kommunkoncernen med omkring 3 500 anställda att nå utvecklingsmålen. Det kommer naturligtvis ta tid men jag är övertygad om att vi tillsammans kommer att lyckas att skapa hållbar tillväxt, på riktigt.

Slutligen vill jag nämna något om de framtidsprioriteringar vi i majoriteten gör i den här budgeten. Utöver de medialt uppmärksammade satsningarna på till exempel parkeringsskiva, sommarjobb, cykelbanor och landsbygdsutveckling så ligger tyngdpunkten på välfärden. Vi fördelar stora medel till barn- och utbildningsnämnden för att ge dem möjlighet att utveckla verksamheten och få en budget i balans från 2021. Vi fullföljer satsningen på minskade barngrupper och höjd personaltäthet i förskolan och ska nå Skolverkets riktlinjer för barngrupperna till senast hösten 2022. Vi fullföljer också omorganiseringen av handikappomsorgen och tar tillbaka 75 procent av gruppboendena till egen regi för att öka valfriheten och kvalitén. I ett ansträngt läge för svenska kommuner gör vi inga minskningar av personaltätheten i omsorgen eller skolan. Det är jag stolt över.

**Per Svensson**  
Kommunstyrelsens ordförande (S)

**Framtid Falkenberg**  
**Markus Jöngren (MP), Lars Fagerström (L),**  
**Georgia Ferris (KD), Per Svensson (S)**





# Kommunövergripande styrning

Falkenbergs kommun beslutade under året om vision och en ny politisk viljeinriktning med tre kommunövergripande mål. Visionen "Vi växer för en hållbar framtid" är densamma som tidigare men innehållet är förändrat och den politiska viljeinriktningen med de tre målen konkretiserar visionen för den kommande perioden 2019-2022.

## **Vision - Vi växer för en hållbar framtid!**

Vår kommun ska vara hjärtat i Halland, här ska människor, föreningar och företag växa i samverkan med varandra. Vi är stolta över och kända för vårt näringsliv och vår starka gemenskap. Vi har Hallands bästa läge och vi ska stärka vår position i Västsverige genom ökat samarbete med omvärlden.

I vår kommun ska vi ha en välfärd med god kvalitet som inte lämnar någon efter och inte håller någon tillbaka. Det ska vara attraktivt att bo i hela vår kommun och kommuninvånarna ska kunna vara trygga i vardagen och stolta över sin livsplats.

Kommunens befolkning ska växa stabilt och kommunen ska bli ett föredöme bland svenska kommuner när det gäller social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Vi ska prioritera arbetet med Agenda 2030 och hushålla med både platsens och kommunens resurser så att även framtidens kommuninvånare kan leva ett gott liv i hjärtat av Halland.

## **Kommunövergripande mål**

Falkenbergs kommun har beslutat om tre kommunövergripande mål som gäller i hela kommunkoncernen. De tre målen är: Ett föredöme inom hållbarhet, Välfärd med god kvalitet och Västkustens starkaste näringsliv. Målen följs upp genom kommunens nya styrmodell.

## **Ett föredöme inom hållbarhet**

Vi ska arbeta för att kommunen på sikt ska bli klimatpositiv, bevara den biologiska mångfalden, skapa resurseffektiva och giffria kretslopp samt värna och förstärka naturens ekosystemtjänster, till exempel en tryggad och säker vattenförsörjning nu och i framtiden.

Vår kommun ska vara en tolerant plats där demokrati och arbetet för ökad jämlikhet och jämställdhet är självklart. En förutsättning för att framtidens kommuninvånare ska kunna leva ett

gott liv i hjärtat av Halland är att vi arbetar aktivt med hållbarhet ur alla de tre aspekterna; socialt ekologiskt och ekonomiskt.

Vi arbetar särskilt aktivt med förbättrad folkhälsa och mer jämlika och bättre uppväxtvillkor för barn och ungdomar. För att nå dit krävs en god samhällsplanering där ökad inkludering och hållbarhet prioriteras och ett större fokus på utbildning och arbete är vägen till ökad jämlikhet och integration för hela familjer. Ska vi lyckas med de höga ambitionerna inom hållbarhet är samverkan med näringsliv, civilsamhälle, grannkommuner, region och övriga aktörer nödvändigt.

## **Välfärd med god kvalitet**

I vår kommun ska vi erbjuda en välfärd av god kvalitet som du kan lita på. I utbildningssystemet ska ingen lämnas efter och ingen hållas tillbaka och vi ska ge invånarna en god omsorg när de har behov av det. Här erbjuds invånarna en valfrihet inom välfärden som bidrar till utveckling av den totala verksamheten.

För att lyckas skapa god kvalitet i välfärden ska vi arbeta med att vara en attraktiv arbetsgivare för både befintlig och framtida personal. Vår personal ska känna stolthet över sitt viktiga arbete, ha en god arbetsmiljö och våra chefer ska bedriva ett gott ledarskap.

En förutsättning för att lyckas med välfärden är att vi har en effektiv organisation med en god ekonomisk hushållning. Vi ska samverka mer med civilsamhället, grannkommuner och region för att bli mer effektiva och höja kvalitén för de invånare vi är till för.

## **Västkustens starkaste näringsliv**

I vår kommun ska det finnas mycket goda förutsättningar för olika typer av företag att växa. Det ska finnas tillgång till kompetens och en varierad arbetsmarknad med hög sysselsättningsgrad. Det ska vara möjligt att starta eller etablera företag i hela kommunen. Våra landsbygder ska växa och bli mer attraktiva och vi ska ha en levande och attraktiv stadskärna.

Kommunorganisationen ska erbjuda näringsliv och invånare god service och ett bemötande i toppklass. Vi ska ha en god samverkan med både grannkommuner och region för att ge vårt näringsliv bättre förutsättningar.

Vi ska vårda och utveckla det goda samarbetsklimat som finns i näringslivet och mellan kommun och näringsliv. I Falkenberg arbetar vi tillsammans för att stötta alla som vill utveckla sitt företag eller sin affärsidé.

### Kommunens styrmodell

I samband med beslutet om en ny politisk viljeinriktning så beslutades även om en ny styrmodell. Syftet med Falkenbergs styrmodell är att följa upp och säkra kommunens kvalitet och ekonomi i enlighet med de politiska beslut och ambitionsnivåer som finns. I strävan att klara grunduppdraget, nå visionen och därmed också en hållbar framtid behöver Falkenberg vara en attraktiv kommun med en god kvalitet. För att tillgodose detta använder sig Falkenbergs kommun av ett mål-, resultat- och tillitsorienterat förhållningssätt.

### Mål-, resultat- och tillitsstyrning i Falkenbergs kommun

Mål-, resultat- och tillitsstyrning i Falkenberg innebär i korthet att kommunen arbetar med ett begränsat antal mål samt att tillit råder till professionen att föreslå indikatorer för uppföljning samt leda och följa upp verksamheten inom definierat ansvarsområde. Genom att ha ett resultatperspektiv med fokus på mätbara resultat har vi möjlighet att göra analyser, dra slutsatser och genomföra förbättringsaktiviteter.

### Indikatorer

Indikatorer är ett centralt begrepp i Falkenbergs styrmodell. Indikatorer är olika typer av nyckeltal/mätetal. Vi delar in begreppet indikatorer i det som kallas för målindikatorer och det som kallas för bevakande indikatorer.

Målindikatorer är nyckeltal som mäter måluppfyllelse med hjälp av beslutade målnivåer och som visar hur väl ett mål är uppfyllt. Målindikatorer är påverkbara av kommunorganisationen och har därmed en stark korrelation mellan de insatser kommunen gör och det resultat som uppnås. Målindikatorerna har ett resultatperspektiv för att vi i Falkenberg ska styra mot förväntad effekt och inte fastna i indikatorer som är av mer beskrivande art. Varje målindikator har ett tydligt ägarskap hos någon/några av kommunens förvaltningar eller bolag som även är ansvariga för att indikatorn följs upp och analyseras. Indikatorerna är möjliga att mäta minst en gång per år och beslutas alltid politiskt.





Bevakande indikatorer är nyckeltal som är viktiga för verksamheten att följa och ha koll på över tid – men som i regel saknar målvärden. Detta beror på att påverkansgraden för utfallet av resultatet huvudsakligen hos andra aktörer eller gäller Falkenberg som geografisk plats. Målnivåer kan sättas under förutsättning att det sker i samverkan med andra eller genom att ange riktning att verka för någonting. Bevakande indikatorer kan finnas både på politisk nivå och på verksamhetsnivå.

### Metod för bedömning av indikatorer och mål

Resultatet av varje målindikator delas in i tre olika målnivåer baserat på om målnivån är uppfylld, delvis uppfylld eller ej uppfylld. Om inget mätresultat är tillgängligt kan ingen bedömning göras. De olika nivåerna utmärks med färgmarkering enligt nedan.

### Värderingssystem för bedömning av indikatorer

Symbol Grad av måluppfyllelse

-  Grönt - målnivå uppfyllt
-  Gult - målnivå delvis uppfylld
-  Rött - målnivå ej uppfyllt
-  Streck - mätning ej genomförd/sammanställd

Genom värderingssystemet blir det möjligt att göra en bedömning av övergripande mål. Detta sker genom hur väl organisationen nått politiskt uppsatta målnivåer för beslutade målindikatorer. Metod för bedömning av de övergripande målen ser ut enligt följande kriterier:

- Ett mål bedöms som uppfyllt om minst 75 % av indikatorerna har klarat målnivån för grönt utfall. Dock får ingen av indikatorerna visa ett rött utfall - då kan målet inte bedömas som uppfyllt. I det exemplet bedöms istället målet som delvis uppfyllt.
- Ett mål bedöms som ej uppfyllt om minst 50 % av indikatorerna visar ett rött utfall.
- Ett mål bedöms som delvis uppfyllt om resultatet av indikatorerna varken når kriteriet för uppfyllt eller ej uppfyllt.

Nedan redovisas målindikatorer och bevakande indikatorer för kommunfullmäktiges styrning och uppföljning av de övergripande målen.

## Ett föredöme inom hållbarhet

Målandikatorer	RÖD	GUL	GRÖN
<b>Hållbar (minskad) energianvändning</b> – Effektivisering av energiförbrukning i kommunens lokaler	0-0,9%	1-1,9%	≥2%
<b>Minskad klimatpåverkan</b> – Effektivisering av kommunens direkta och indirekta utsläpp	0-5,9%	6-11,9%	≥12%
<b>Minskning av brännbart avfall</b> – Andel minskat brännbart avfall	0-0,9%	1-4,9%	≥5%
<b>Minskad vattenförbrukning</b> – Andel minskad vattenförbrukning i kommunorganisationens verksamheter	0-0,9%	1-4,9%	≥5%
<b>Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet</b> – Andel (%) av totalt antal deltagare som avslutats inom den kommunala arbetsmarknadsverksamhetens insatser som börjat arbeta eller studerat.	0-29%	30-39%	40-100%
<b>Andel elever med examen inom 3 år (exklusive IM)</b> – Antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för tre år sedan med examen inom tre år.	≥1 % -enhet försämring jfr. med snittet senaste 3 åren	skillnad mindre än 1% enheter jfr. med snitt senaste 3 åren	≥1 % -enhet förbättring jfr. med snitt senaste 3 åren
<b>Trygghetsindex boende</b> – Andel invånare i kommunala bostäder som upplever att de är trygga i sitt boende	< 80%	80-85%	> 85%

## Bevakande indikatorer

**Koldioxidutsläpp i Falkenbergs kommun** - Visar utsläpp av växthusgaser från olika sektorer i Falkenbergs kommun som geografisk plats.

**Avfallsmängd total i Falkenbergs kommun** - Visar avfallsmängder i kg/per person i Falkenbergs kommun som geografisk plats

**Slutanvändning av energi totalt** - Visar energianvändningen i MWh per invånare i Falkenbergs kommun

**Unga som varken arbetar eller studerar (UVAS)** - Indikatorn mäter de personer som mellan 17-24 år som under kalenderåret inte haft inkomster som överskridit ett basbelopp, inte haft studiemedel, varit utbildningsregistrerad eller studerat vid SFI mer än 60 timmar

**Ohälsotal i befolkningen** - Ohälsotalen är ett mått på antalet utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning från socialförsäkringen dividerat med befolkningen i åldern 16-64 år.

**Lönegap män/kvinnor** - Indikatorn mäter kvinnors disponibla mediannettoinkomst som andel av mäns disponibla mediannettoinkomst. Avser personer 20 år och äldre som är folkbokförda i området.

**Individens huvudsakliga inkomstkälla** - En individ kan klassificeras in under en huvudsaklig inkomstkälla under året utifrån nio inkomstkällor (förvärsarbetande, studerande, vård av barn/anhörig, sjuk, arbetslös, förtidspensionär, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadspolitisk åtgärd, ålderspensionär). Den variabel som står för den högsta andelen av det totala beloppet utgör en individs huvudsakliga inkomstkälla

**Barn och ungas hälsa** - Indikatorn mäter skolbarnens egen uppfattning om deras hälsa och välbefinnande i åk F/1, åk 4, åk 8 samt åk 1 på gymnasiet.

**Arbete eller utbildning 90 dagar efter avslutad etablering** - Indikatorn mäter i vilken grad personer som genomgått arbetsförmedlingens etableringsprogram går vidare till arbete eller studier inom Falkenbergs kommun.

**Ekologisk status ytvatten** - Indikatorn mäter näringshalter i kommunens sjöar, vattendrag och hav.



**Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)** - Antal invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll dividerat med totalt antal invånare 0-19 år, multiplicerat med 100. Med ekonomiskt utsatta avses hushåll med låg inkomst eller ekonomiskt bistånd.

## Välfärd med god kvalitet

Målindikatorer	RÖD	GUL	GRÖN
<b>Nöjdhet särskilt boende</b> – Andel personer i särskilt boende som är mycket eller ganska nöjda med sitt särskilda boende	0-79 %	80-85 %	86-100%
<b>Nöjdhet hemtjänst</b> – Andel personer med hemtjänst som är mycket eller ganska nöjda med sin hemtjänst	0-84 %	85-89 %	90-100 %
<b>Behörighet högskoleförberedande program (naturvetenskapliga och tekniska programmet)</b> – Andel elever i årskurs 9 i kommunala skolor som är behöriga till naturvetenskaps- och teknikprogrammen	≥1%-enhet för-sämring jfr. med snittet senaste 3 åren	skillnad mindre än 1% enheter jfr. med snitt senaste 3 åren	≥ 1%-enhet för-bättring jfr. med snitt senaste 3 åren
<b>Nöjdhet kontaktcenter</b> – Mäter den generella nöjdheten hos ett urval av de som haft kontakt med kommunens kontaktcenter för att få hjälp.	70%<	70-80%	> 80%
<b>Leveranssäkerhet för kommunens elnät <sup>1</sup></b> – Indikatoren mäter medelavbrottstiden för oplanerade elavbrott (min/kund) för invånarna och de verksamheter som får el via elnät ifrån Falkenbergs Energi	>25 min	15-25 min	<15 min
<b>Sjukfrånvaro kommunalt anställda, totalt.</b> – Den totala sjukfrånvarotiden, ackumulerad under året, som andel (%) av den tillgängliga ordinarie arbetstiden. Avser samtlig kommunalt anställd personal.	>6%	5-6%	0-4,9 %
<b>Barngruppers storlek i förskolan</b> – Antal barn per barngrupp i förskolan	≥15 barn/grupp	14,9-13,3 barn/grupp	≤13,2 barn/grupp

## Bevakande indikatorer

**Befolkningsutveckling** - Befolkningsutvecklingen är en indikator som speglar invånarutvecklingen under året/åren som varit i både antal och andel (%).

**Befolkningsprognos** - Den framtida prognosen för befolkningsutvecklingen är ett viktigt inspel i den kommunala planeringen och mäts med hjälp av flera olika indikatorer. Befolkningsprognosen går att bryta ned olika målgrupper och delområden i kommunen.

**Lönenivåer regionalt/nationellt inom olika yrkesgrupper i kommunen** – Jämförelse med nationella och regionala lönenivåer inom särskilda yrkesgrupper inom kommunen.

**Valdeltagande** – Antal avgivna röster i senaste kommunalvalet, regionvalet samt riksdagsvalet (giltiga och ogiltiga) dividerat med antal röstberättigade, multiplicerat med 100

**Andel invånare med tillgång till fiber** – Andel hushåll i Falkenbergs kommuns som har tillgång till bredband om minst 100 megabit per sekund.

**Andel invånare med eftergymnasial utbildning** - Invånare med eftergymnasial utbildning 25-64 år, andel (%). Eftergymnasial avser: eftergymnasial utbildning kortare än 3 år, längre än 3 år samt forskarutbildning.

**Nöjd Medborgar-index (SCB medborgarundersökning)** - Indikatoren är ett mått på invånarnas betyg och omdöme kring kommunens verksamheter. Mäts via enkätutskick till kommunens invånare.

**Nöjd Region-index (SCB medborgarundersökning)** - Indikatoren är ett mått på hur invånarna ser på sin kommun som en plats att bo och leva på. Mäts via enkätutskick till kommunens invånare.

**Nöjd Inflytande-index (SCB medborgarundersökning)** - Indikatoren är ett mått på hur väl invånarna i kommunen är nöjda med sitt inflytande. Mäts via enkätutskick till kommunens invånare.

**Skattekraft kommun, kr/inv** - Kommunalt skatteunderlag utgörs av beskattningsbar förvärsinkomst för fysiska personer. Skattekraften beräknas som skatteunderlag i kronor per invånare vid taxeringsårets ingång.

**Leveranssäkerhet elnät landsbygd** - Indikatoren mäter medelavbrottstiden för oplanerade elavbrott (min/kund) för invånarna och de verksamheter som får el via företaget Eons elnät som äger elnätet utanför Falkenberg stad.

## Västkustens starkaste näringsliv

Målandikatorer	RÖD	GUL	GRÖN
<b>Företagsklimat (Löpande Insikt)</b> – Företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen (skala 0-100) inom brandskydd, serveringstillstånd, bygglov, livsmedelskontroll, miljö- och hälsoskydd och markupplåtelse	<66%	67-75%	76-100%
<b>Andel studerande inom vuxenutbildningen som slutför sin studieplan</b> – Indikatoren visar i fall de elever som påbörjat studier inom vuxenutbildningen slutfört sin studieplan	< 1%-enhet försämring jfr. med snittet senaste 3 åren	< 1%-enhet försämring jfr. med snittet senaste 3 åren	< 1%-enhet försämring jfr. med snittet senaste 3 åren
<b>Leveranssäkerhet för kommunens elnät <sup>1</sup></b> – Indikatoren mäter medelavbrottstiden för oplanerade elavbrott (min/kund) för invånarna och de verksamheter som får el via elnät ifrån Falkenbergs Energi	>25 min	15-25 min	<15 min

### Bevakande indikatorer

**Företagsklimat, näringslivsranking** - Kommunranking (1-290) av det sammanviktade företagsklimatet. Svenskt näringsliv företagsranking innehåller totalt 18 faktorer som viktas olika tungt. Den tyngst vägande delen i rankingen är företagets bedömning av "Det sammanfattande omdömet om företagsklimatet i kommunen".

**Arbetslöshet** - Procentuell andel av den registerbaserade arbetskraften, 16-64 år, som är öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd.

**Förvärsarbetande (antalet total förvärsarbetande i kommunen)** - Antal förvärsarbetande i åldern 20-64 år dividerat med antal invånare i åldern 20-64 år den 31/12. Med förvärsarbetande avses personer med löneinkomst av anställning under november månad, och personer med inkomst av aktiv näringsverksamhet

**Inpendlingsomfattning** - Inpendling är en indikator som visar hur stor andel av kommunens förvärsarbetande som bor i en annan kommun.

**Utpendlingsomfattning** - Utpendling är en indikator som visar hur stor andel av invånarna (nattbefolkningen) som förvärsarbetar i en annan kommun.

**Tillväxt/förädlingsvärde** – Tillväxt mätt i förädlingsvärde är skillnaden mellan försäljningsvärdet och kostnaden för inköpta varor och tjänster. Förädlingsvärdet ska minst räcka till att betala kostnaderna för personal och kapital.

**Antal nystartade företag** - Visar antalet nya företag, inklusive kommunägda företag, per 1000 invånare i kommunen 16-64 år

**Antal konkurser** - Antal företagskonkurser inom Falkenbergs kommun

Indikatorer och målnivåer i styrmodellen är generellt sätt stabila över tid. Då styrmodellen tagits fram inom ett relativt kort tidsperspektiv och befinner sig i en uppstartsfas kommer dock förändringar och justeringar behöva göras i ett inledningskede. En komplettering kommer att ske inom välfärdsområdet gällande LSS och individ- och familjeomsorg.

<sup>1</sup> Indikatoren finns med som en uppföljning både till målet om en välfärd med god kvalitet och målet med att ha västkustens starkaste näringsliv då indikatoren riktar sig både till invånare och till företagsverksamheter.

## Uppdrag till kommunens nämnder

I anslutning till budgetförslaget lämnas ett antal uppdrag till kommunens nämnder. Uppdragen kommer att förtydligas i uppdragshandlingar, som kommer att fastställas av kommunstyrelsen senast i januari 2020.

- 1 Kultur-, fritids- och tekniknämnden får i uppdrag att i samarbete med barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen ta fram en plan för att under de närmaste åren fasa ut alla paviljonger med höga lokalkostnader till lokaler med lägre kostnader. Uppdraget rapporteras till kommunfullmäktige i oktober 2020.
- 2 Kultur-, fritids- och tekniknämnden får i uppdrag att ta fram en tidsplan för att minska elförbrukningen i alla kommunala byggnader med t.ex LED-belysning. Redovisningen ska innehålla ekonomiska besparingar och redovisas till budgetberedningen 2020.
- 3 Servicenämnden får i uppdrag att tillsammans med barn- och utbildningsnämnden omedelbart starta arbetet med att minska serveringssvinnet för att nå full effekt 2021. Uppdraget delrapporteras till kommunfullmäktige i oktober 2020 och slutrapporteras till budgetberedningen 2021.
- 4 Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att arbeta med att den schemalagda vistelsetiden i förskolan och fritidshemmen bättre överensstämmer med den faktiska vistelsetiden genom alla tänkbara åtgärder. Nämnden ska också göra en översyn och eventuella förbättringar av schemasystem och andra styrmedel. Arbetet rapporteras till budgetberedningen och får effekt från hösten 2020.
- 5 Kultur-, fritids- och tekniknämnden får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen genomföra en medborgardialog angående området kring Lövstaviken.

# Budgetförutsättningar

## Omvärlden, Sverige och Falkenberg

### Långsamt men stadigt mot sämre tider

2019 har konjunkturen i Sverige klart och tydligt dämpats. Inbromsningen i BNP-tillväxten som inleddes 2018, förutses fortsätta 2020. Den lägre produktionstillväxten sätter redan avtryck på arbetsmarknaden. Att arbetslösheten har bottnat och nu är på väg upp framstår som ett faktum.

Konjunkturavmattningen som förutses 2020 är tämligen långsam, i likhet med tidigare bedömningar. Prognosen pekar på att Sverige når en mild lågkonjunktur mot slutet av 2020. Lågkonjunkturen antas präglade även 2021. I hög grad är den svenska konjunkturen betingad av utvecklingen i omvärlden. SKL:s prognos vilar på ett tämligen pessimistiskt globalt scenario, där en konjunkturedgång i USA antas slå till innan utgången av 2020. Bakom de svaga globala utsikterna, ligger antagandet att handelskonflikter och geopolitisk oro präglar även 2020. Sammantaget förutses den globala BNP-tillväxten bli den lägsta på 10 år. Det är i nuläget svårt att se vad som ska förhindra den globala avmattningen. Att ekonomisk politik ska kunna bryta den globala konjunkturedgången framstår inte som sannolikt. Det finns begränsningar för det ekonomiskpolitiska handlingsutrymmet. På vissa håll är utrymmet för penningpolitiken begränsat, då marknadsräntor redan pressats ned av låga styrrentor och centralbankernas tillgångsköp. På andra håll syns restriktioner för finanspolitiken när länder brottas med strukturella budgetunderskott och hög offentlig skuldsättning.

### Effekterna från exporten klingar av framöver

Svensk exportindustri tycks en tid ha klarat sig från den skarpa avmattning som syns exempelvis i Tyskland. En trolig förklaring är de senaste årens försvagning av den svenska kronan, som nu är rekordsvag. Utan ytterligare draghjälp från en ytterligare valutaförsvagning antas den vikande världskonjunkturen snart dämpa exporten. Nedgången som beräknas är historiskt sett liten, men det efterföljs inte heller av någon snabb uppgång. Såväl fallet som återhämtningen i exportprognosen utgör därmed en mindre men mer utdragen svacka, jämfört med historiska svängningar.

### Inhemsk efterfrågan håller uppe BNP-tillväxten 2020

Parallellt med oväntat stark export under 2019 har tillväxten i inhemsk efterfrågan varit ovanligt svag. Under 2020 antas inhemsk efterfrågan ge större bidrag till BNP-tillväxten än 2019, till följd av en allt svagare utrikeshandel. Utsikterna för investeringarna, vilka föll med en dryg procent under det första halvåret 2019, är fortsatt svaga. Prognosen är en minskning för helåret. För bostadsinvesteringar förutses en viss minskning även 2020.

### Arbetsmarknaden går mot lågkonjunktur 2020

Arbetsmarknadskonjunkturen i Sverige bedöms fortsätta att försvagas 2020. Efter en obruten förstärkning sedan 2010 ser vi framför oss vikande sysselsättning och stigande arbetslöshet. Redan det första halvåret 2019 vittnar om en tydlig dämpning, både antalet sysselsatta och antalet arbetade timmar visar då en mindre nedgång. Vikande efterfrågan på arbetskraft ger en tydlig nedgång i sysselsättningsgraden 2019, och denna utveckling antas fortsätta 2020.

### Svag tillväxt i skatteunderlaget 2020 och 2021

Efter några år av stigande sysselsättning och stark skatteunderlagstillväxt bromsade skatteunderlaget in markant under 2018. SKL:s prognos visar att skatteunderlagets ökningstakt avtar ytterligare, både 2019 och 2020. Kalkylen för efterföljande år visar att skatteunderlaget växer svagt även 2021, och att ökningen 2022–2023 ligger nära den historiska trendtillväxten.

### Demografi och sysselsättning

Antalet gamla och unga i den svenska befolkningen ökar snabbare framöver än antalet invånare i yrkesför ålder. Det innebär en utmaning då behovet av att bygga ut välfärdsverksamheterna kommer att vara större än möjligheterna att bemanna och finansiera dem. Skillnaderna är stora i landet, och på många håll minskar till och med antalet invånare i yrkesför ålder. Samtidigt tyder nu mycket på att den kraftiga sysselsättningsökning vi sett i kom-munsektorn de senaste fem åren bromsar in. Brist-

situationen har förbättrats något men är fortfarande på en mycket hög nivå.

### Kommunernas ekonomi

För åren 2019 och 2020 viker den underliggande skatteunderlagsutvecklingen betydligt. Det sker efter flera år av god skatteunderlagstillväxt och innebär därför en rejäl omställning för verksamheterna. Samtidigt når investeringarna rekordnivåer, vilket indirekt pressar upp kostnaderna. I budgetarbetet för 2020 arbetar många kommuner med olika typer av effektiviseringsåtgärder. Det handlar om generella besparingskrav såväl som riktade åtgärder.

Källa: SKL Ekonomirapport okt 2019

### Falkenberg

Falkenbergs kommun har de senaste åren visat goda ekonomiska resultat. De goda resultaten förklaras av att Falkenberg visat god budgetföljsamhet men även på grund av stora extra intäkter och stödpaket som erhållits. Under planperioden är de ekonomiska överskotten lägre. Inte något år uppnås överskottsmålet om 2 % av skatter och bidrag. Avmattningen i skatteunderlaget gör att skatteintäkterna inte ökar i samma utsträckning som tidigare år samtidigt som kostnaderna för verksamheten ökar mer än skatteintäkterna. Därtill ska läggas behovet av en hög investeringstakt för att möta behovet av förskolor, skolor, äldreboenden och bostäder, som ytterligare genererar driftkostnader, avskrivningar och räntekostnader. Det innebär en ökad skuldsättning för Falkenberg då det inte är möjligt att egenfinansiera så stora investeringar. Med ökad skuldsättning ökar även riskerna för ökade räntekostnader vid högre räntnivåer framöver.

Vid delårsbokslutet 31 augusti 2019 prognostiseras ett resultat om cirka 16 mnkr för räkenskapsåret. Prognosen belastas med en ej budgeterad engångskostnad om 24 mnkr för pensionspremier gällande förmånsbestämd ålderspension. Det innebär att fullmäktiges mål om 2 % för god ekonomisk hushållning inte uppnås för 2019.

Sedan 2018 har kommunen fattat nödvändiga beslut om årliga effektiviseringar av nämndernas verksamhet och anpassningar av budgetramar till de ekonomiska förutsättningarna. Trots dessa åtgärder uppnås inte överskottsmålet under planperioden.

### Befolkningsutveckling

Under perioden 2018 - 2028 prognostiseras folkmängden i Falkenbergs kommun att öka med 4 779 invånare, från 44 701 till 49 480 personer. Ett fortsatt stort antal lägenheter och bostäder väntas bli färdiga för inflyttning under de kommande åren, i synnerhet under 2019-2020. Detta lägger grunden för en fortsatt stabil befolkningsökning.

Under hela perioden beräknas antalet inflyttade bli i genomsnitt 2 373 personer per år medan antalet utflyttade skattas till 1 910 personer. Detta ger ett årligt flyttnetto på 463 personer för varje år under prognosperioden. Antalet barn som föds förväntas vara 509 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 493 personer. Dessa faktorer medför en naturlig befolkningsförändring med 16 personer per år. Den genomsnittliga befolkningsökningstakten mellan 2019-2028 förväntas vara cirka 479 personer per år vilket innebär en årlig befolkningsökning med 1 %.

### Befolkningsutveckling prognos 2019-2028

Ålder	Utfall 2018	Prognos 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Ökning %
0-5	3 077	3 140	3 181	3 210	3 214	3 258	3 297	3 326	3 350	3 371	3 389	10,2%
6-15	5 120	5 232	5 401	5 553	5 687	5 790	5 839	5 907	5 941	5 973	6 065	18,5%
16-19	1 964	2 004	2 019	2 017	2 064	2 073	2 159	2 238	2 320	2 413	2 403	22,3%
20-64	23 802	24 061	24 304	24 383	24 476	24 602	24 701	24 817	25 007	25 149	25 314	6,4%
65-79	7 859	7 903	8 039	8 166	8 201	8 228	8 235	8 232	8 185	8 173	8 223	4,6%
80-w	2 879	2 968	3 001	3 065	3 200	3 329	3 490	3 640	3 797	3 962	4 086	41,9%
<b>Summa</b>	<b>44 701</b>	<b>45 307</b>	<b>45 946</b>	<b>46 394</b>	<b>46 842</b>	<b>47 280</b>	<b>47 720</b>	<b>48 160</b>	<b>48 600</b>	<b>49 040</b>	<b>49 480</b>	<b>10,7%</b>
Ökning antal/år		606	639	448	447	438	440	440	440	440	440	
Ökning %/år		1,4%	1,4%	1,0%	1,0%	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%	

### Andel i befolkningen i respektive åldersintervall

Åldersintervall	2019	2023	2028
0-19 år	22,9 %	23,5 %	24,0 %
20-64 år	53,1 %	52,0 %	51,1 %
65+ år	24,0 %	24,5 %	24,9 %
<b>Summa</b>	<b>100 %</b>	<b>100 %</b>	<b>100 %</b>

I prognosen ökar framförallt gruppen barn och unga (0-19 år) mer än tidigare. Även gruppen äldre (65+) kommer att öka under prognosperioden men inte i samma omfattning som tidigare prognoser visat. Andelen arbetsföra invånare (20-64 år) kommer fortsatt att minska. Försörjningskvoten som visar på relationen mellan antalet personer som behöver bli försörjda och antalet personer som kan bidra till deras försörjning, kommer enligt prognosen att öka från 0,88 till 0,95. Detta kan jämföras med försörjningskvoten i riket som ökar från 0,77 till 0,82 under samma period.

### Nämndernas tilldelning

Under planperioden tilldelas nämnderna bland annat budget för volymökningar, löneökningar, ambitionshöjningar och prisuppräknings.

De totala volymökningarna uppgår till 46,3 mnkr 2020, 28,6 mnkr 2021 samt 26,0 mnkr 2022. Volymerna utgörs av barn och elever på barn- och utbildningsnämnden, brukare på socialnämnden samt skötseltytor till följd av investeringar och exploateringar på kultur-, fritids- och teknikkommittén. På barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden är budget avseende volymer omfattande och utgör cirka 80 % av nämndernas budgetramar.

Budgeterade löneökningar för 2020 uppgår till 37,5 mnkr. För 2020 tilldelas även nämnderna 10,1 mnkr för ökat personalomkostnadspålägg till följd av ökade avtalspensioner samt 10,1 mnkr i kompensation för helårseffekt av 2019 års löneökningar. 2021 och 2022 budgeteras löneökningarna till 54,0 mnkr respektive 54,4 mnkr. Under perioden budgeteras även för ökade kapitalkostnader, ökade lokalkostnader, ambitionsökningar med mera. Dessa förändringar framgår i avsnittet om nämndernas budgetramar.

I föregående års budget beslutades om halverad prisuppräknings 2020 och 2021. Även prisuppräknings för 2022 halveras. Prisuppräknings baseras på PKV (prisuppräknings för kommunal verksamhet).

Den ekonomiska framtiden med demografiutmaningar och stora investeringar som följd ställer krav på förändring och optimering av kommunens verksamhet. Försörjningskvoten minskar, innebärande att de i arbetsför ålder inte ökar i samma takt som äldre och yngre. Ny teknik, digitalisering och ändrade arbetsätt är möjliga verktyg för att minska kostnaderna i kommunerna, samtidigt som det ger möjlighet att bibehålla eller öka kvaliteten i verksamheterna. För att möta den ekonomiska utmaningen framöver ska en årlig verksamhetsöversyn genomföras. Inför budget 2020 fick nämnderna i uppdrag att lämna förslag på verksamhetsanpassningar, motsvarande 2 % av sina respektive budgetramar. Av de föreslagna verksamhetsanpassningarna ska cirka 70 % genomföras. För 2021 och 2022 motsvarar verksamhetsanpassningarna på barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden, som ansvarar för kommunens mest omfattande kärnverksamheter, en minskad budgetram med 0,8 %. Övriga nämnders budgetram minskas med 1 % under 2021 och 2022.

Nämndernas tilldelning	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Löneökningar samt ökade kostnader			
avtalspension	57 702	53 996	54 368
Volymökningar	46 320	28 561	25 984
Ambitionsökningar	27 067	32 090	1 230
Övrigt	26 978	5 283	11 609
Prisuppräknings	6 785	7 671	8 048
Effekt verksamhetsöversyn	-32 962	-29 992	-23 109
<b>Summa</b>	<b>131 890</b>	<b>97 609</b>	<b>78 130</b>

### God ekonomisk hushållning

För att långsiktigt uppnå god ekonomisk hushållning har Falkenberg kommun 2015 beslutat om ett resultatmål om 2 % av skatteintäkter och statsbidrag samt att soliditeten skall uppgå till 30 %. I soliditetsberäkningen har hela pensionsskulden före 1998 inräknats och förmedlade lån till dotterbolagen exkluderats.

Den konjunkturavmattning som prognostiseras för planperioden innebär att skatteintäkter inte ökar i samma utsträckning som tidigare samtidigt som kostnaderna ökar på grund av det demografiska trycket. Sammantaget innebär det att budgeterad resultatandel uppgår till 1,2 % för 2020, år 2021 till 0,4 % och för 2022 till 1,3 %. Kommunen når således inte överskottsmålet något år under planperioden trots de åtgärder som vidtagits för 2020 och de ytterligare



effektiviseringar som lagts in i ramarna för 2021 och 2022. Behovet av fortsatt anpassning av verksamheten är nödvändig för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Soliditeten uppgår enligt prognosen 2019 till cirka 30,4 %. Soliditeten beräknas uppgå till 28,7 % år 2020, 28,5 % år 2021 samt 28,8 % år 2022. Soliditetsmålet nås inte under planperioden men förbättras något under 2022. Anledningen till att soliditeten sjunker är att kommunens stora investeringsbehov överskrider det kassaflöde som verksamheten genererar vilket leder till ökad skuldsättning. För att öka soliditeten är det viktigt att prioritera hårdare bland investeringsbehoven och säkerställa att resultatmålet upprätthålls. Dessa åtgärder leder till ett lägre lånebehov. Se vidare avsnittet "Finansiell analys".

### Ekonomi i balans och resultatutjämningsreserv

Falkenbergs kommun har inget underskott att återställa från tidigare år enligt balanskravet. Falkenbergs kommun har enligt prognosen för 2019 en resultatutjämningsreserv (RUR) om 257 mnkr. Syftet med reserven är att den ska kunna användas för att utjämna resultatet över en konjunkturcykel. Kommunen kan alltså, under vissa förutsättningar, reservera (öronmärka) delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv. Denna kan sedan användas om resultatet, efter balanskravsutredning, vid bokslut är negativt. Kommunen har också möjlighet att, under vissa förutsättningar, budgetera med resultatutjämningsreserven för att undvika kortsiktiga verksamhetsneddragningar. Om det årliga underliggande skatteunderlaget för riket förväntas understiga den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren får reserven användas. Med SKL:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt åren 2020–2023.

### Balanskravsutredning

Mnkr	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
<b>Årets resultat</b>	<b>59,2</b>	<b>16,5</b>	<b>32,9</b>	<b>11,4</b>	<b>37,6</b>
Samtliga realisationsvinster	-1,3	-1,4	0,0	0,0	0,0
<b>Årets resultat efter balanskravsjusteringar</b>	<b>57,9</b>	<b>15,1</b>	<b>32,9</b>	<b>11,4</b>	<b>37,6</b>
Medel till resultatutjämningsreserv	-3,2	-11,1	-9,5	-11,0	-11,4
Medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Balanskravsresultat</b>	<b>54,7</b>	<b>4,0</b>	<b>23,4</b>	<b>0,4</b>	<b>26,2</b>
<b>Akkumulerad resultatutjämningsreserv</b>	<b>246,2</b>	<b>257,3</b>	<b>266,8</b>	<b>277,8</b>	<b>289,2</b>

Falkenbergs kommun planerar inte att disponera resultatutjämningsreserven under planperioden. Emellertid understiger de budgeterade överskotten för 2020-2022 överskottsmålet 2 %. Överskottet är som lägst 2021 och uppgår då till 11,4 mnkr. Om det uppkommer oförutsedda ekonomiska händelser under planperioden, som innebär att underskott uppstår, kan resultatutjämningsreserven komma att nyttjas.

### Kommunens skatteintäkter

Kommunfullmäktige har beslutat om en oförändrad skattesats för 2020 på 21,10. Skatteintäkter kommer in i kommunkassan det år som de avser, men är preliminära fram tills taxeringen är slutgranskad i december påföljande år. Därför spelar prognoser över skatteunderlagets tillväxt stor roll för planeringen i kommuner och landsting. Om tillväxten av kommunens skatteunderlag skiljer sig från den genomsnittliga tillväxten i riket, justeras det via inkomstutjämnningen. Falkenbergs kommun använder sig av SKL:s prognoser vad gäller skatteunderlagets tillväxt. Enligt SKL:s cirkulär 19:40 anges skatteunderlagets tillväxt för år 2019 till 3,2 %, för år 2020 till 2,5 %, för år 2021 till 3,2 % och för år 2022 till 3,9 %. Skatteunderlagets ökning 2020 påverkas negativt med 0,5 % för ett höjt grundavdrag för personer som fyllt 65 år. Som kompensation höjdes anslaget för kommunalekonomisk utjämning i budgetpropositionen 2020.

Sedan 2015 ligger kommunens egen befolkningsprognos till grund för budgetarbetet. Under våren 2019 tog kommunstyrelsen beslut om den prognos som ligger till grund för planperiodens budget. Prognosen presenteras under avsnittet "Befolkningsutveckling".

Skatteintäkter Tkr	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Skatteintäkter	1 987 905	2 046 292	2 136 106
Slutavräkning 2020	-6 336	-	-
<b>Summa</b>	<b>1 981 569</b>	<b>2 046 292</b>	<b>2 136 106</b>

### Statsbidrag och kommunal fastighetsavgift

Budgeterade belopp för statsbidrag och kommunal fastighetsavgift utgår från SKL:s cirkulär 19:40. De generella statsbidragen utgörs av inkomst- och kostnadsutjämning samt regleringsbidrag/avgift. De utbetalas tillsammans med skatteintäkterna och är preliminära tills taxeringen är slutgranskad på följande år. Inkomstutjämningen reglerar att kommunen uppnår en garanterad nivå med 115 % av en uppräknad medelskatekraft. Kostnadsutjämningen syftar till att utjämna för strukturella behovs- och kostnadsskillnader, t.ex. skillnader i andelen barn eller andelen äldre. Systemet ska däremot inte utjämna för skillnader i vald servicenivå, avgiftssättning och effektivitet.

Falkenbergs kommun är bidragstagare i inkomstutjämningen. Skattekraften i Falkenberg är preliminärt beräknad till 89,5 % av riksgenomsnittet 2020, vilket medför ett bidrag med 11 453 kr per invånare.

Kostnadsutjämningen bygger på kommunens beräknade standardkostnader som jämförs med rikets genomsnittliga standardkostnader. Prognosen för kostnadsutjämningen 2020 är en avgift om 22,4 mnkr. Detta är en minskning av avgiften med 24,7 mnkr jämfört med prognosen för 2019. Anledningen är svår att analysera eftersom kostnadsutjämningen 2020 bygger på en ny kostnadsutjämningsmodell med nya delmodeller och variabler jämfört med tidigare. Falkenbergs avgift i prognosen för 2020 enligt den gamla fördelningsmodellen uppgick till 19,0 mnkr, vilket är 3,4 mnkr lägre än avgiften enligt den nya modellen. Vid en jämförelse mellan prognosen 2019 och 2020 enligt den gamla kostnadsutjämningsmodellen, är anledningen till den minskade avgiften hänförlig till att Falkenbergs standardkostnader ökar snabbare än riket inom flera områden, men framförallt inom området förskola och äldreomsorg.

Utöver de generella statsbidragen utbetalas även utjämning av LSS-kostnader (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) samt kommunal fastighetsavgift. LSS-utjämningen är ett mellan-kommunalt system där avgifter och bidrag beror på den specifika kommunens kostnader i förhållande till övriga kommuner. Den preliminära beräkningen år 2020 för LSS-utjämningen är ett bidrag med 19,4 mnkr. Jämfört med prognosen 2019 har bidraget ökat med 1,2 mnkr. Ökningen beror på att de kostnader som ligger till grund för LSS-utjämningen i Falkenberg har ökat, samt att kostnaderna har ökat i större utsträckning än i övriga kommuner.

Under 2020 återtar kommunen en del LSS-verksamhet som tidigare varit utlagd på privata utförare. Detta kommer troligen att innebära att kommunens LSS-utjämning ökar, men effekten kommer dock först efter cirka två år.

Prognosen för Falkenbergs intäkter från fastighetsavgifter 2020 är 105,7 mnkr. Detta är en ökning med 3,7 mnkr jämfört med prognosen för 2019. Ökningen är hänförlig till att gränsvärdena för maximal fastighetsskatt har räknats upp med en förväntad ökning av inkomstbasbeloppet 2020.

Regleringsbidrag/avgift beräknas på totalnivån. Nettot av utjämningsbidrag/avgift, LSS-utjämning och kommunal fastighetsavgift jämförs med de av staten anslagna medlen för kommunal utjämning. Detta genererar ett bidrag eller en avgift för kommunerna beroende på om de anslagna medlen till utjämningen är högre eller lägre än nettot. För Falkenbergs del uppgår regleringsbidraget till 47,0 mnkr 2020.

I regleringsbidraget ingår även den del av de välfärdsmiljarder som regeringen beslutade om i budgetpropositionen 2017. Denna del fördelas utifrån befolkningen och uppgår för Falkenberg till 21,4 mnkr 2020 samt 30,6 mnkr 2021 och 2022. Resterande del fördelas enligt flyktingvariabler och uppgår till 12,1 mnkr 2020 samt 0 mnkr från 2021.

Även de nya resurserna till välfärden, om 3,5 mdkr 2019 och 7 mdkr 2020, som regeringen aviserade i budgetpropositionen 2018, ingår i regleringsbidraget. För Falkenbergs del uppgår de nya resurserna till 30,6 mnkr 2020.

Ytterligare poster som tillkommit i regleringsbidraget från 2020 är det införandebidrag som är kopplat till den nya kostnadsutjämningsmodellen som gäller från 2020, samt den komensation som ges för de minskade skatteintäkterna till följd av sänkt skatt för pensionärer. Införandebidraget införs för att omställningen till den nya kostnadsutjämningsmodellen ska ske succesivt. Det begränsar intäktsminskningen eller avgiftsökningen till 250 kr per invånare. Införandebidraget minskar regleringsbidraget för Falkenberg med 11,3 mnkr för 2020. Kompensationen till följd av sänkt skatt för pensionärer uppgår till 3,2 mnkr för 2020.

I den skriftliga överenskommelsen, ”utkast till sakpolitisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet

de gröna" (januariavtalet) framgår att förstärkningen av de allmänna bidragen till kommuner och lands-ting fortsätter i jämn takt över mandatperioden. För 2021 och 2022 uppskattas därför statsbidragen öka motsvarande den ökning som aviserats för 2020. Detta har budgeterats med 15,0 mnkr 2021 och 30,0 mnkr 2022.

Falkenberg har balanserade medel avsatta för framtida arbete med integration. Reserverna är hänförliga till överskott från schablonersättningar från migrationsverket som betalas ut för nyanlända. Under planperioden budgeteras en upplösning av dessa reserver med 5,0 mnkr per år.

Maxtaxan i barnomsorgen är i sin form ett generellt bidrag men utbetalas av Skolverket och inte tillsammans med preliminära skatteintäkter. För 2019 har intäkterna för maxtaxan budgeterats till 9,1 mnkr. I resultatbudgeten räknas maxtaxan till verksamhetens intäkter och inte som ett statsbidrag.

Budgeterade statsbidrag tkr	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Inkomstutjämnning	518 325	545 930	562 433
Kostnadsutjämnning	-22 408	-14 565	-15 081
Regleringsbidrag/avgift	46 968	55 173	47 664
Välfärdssatsning enligt januariavtalet		15 000	30 000
Integrationsmedel	5 000	5 000	5 000
LSS-utjämnning	19 410	19 684	19 877
Införandebidrag	1 177		
Fastighetsavgift	105 693	105 693	105 693
Välfärdssatsning	12 071		
<b>Summa</b>	<b>686 236</b>	<b>731 915</b>	<b>755 586</b>

## Finansnetto och internränta

### Förmedlade lån

För att de kommunägda bolagen skall få bra räntevillkor gentemot banken, agerar kommunen internbank åt sina dotterbolag. På de lån som förmedlats till de kommunägda bolagen, vidarebefordras den räntekostnad som kommunen betalar till bankerna. Därför ingår det ränteintäkter bland de finansiella intäkterna, från de lån som förmedlas till de kommunala bolagen samt en borgensavgift om 0,45 % som utgår på dessa lån. Detta innebär att räntorna på de förmedlade lånen återfinns med samma belopp både bland finansiella intäkter och kostnader, vilket netto blir noll. Bolagens räntebindningstid säkras genom ränteswapar och kostnaden för swaparna belastar respektive bolag.

### Finansiella intäkter

I budgeten för 2020 ingår en borgensavgift för de förmedlade lånen om 9 mnkr och för åren 2021-2022 uppgår denna intäkt till 10,5 respektive 12,3 mnkr. Bland de finansiella intäkterna ingår utdelning från dotterbolaget Falkenberg Energi AB, med 20 mnkr åren 2021 och 2022. För 2023 budgeteras denna utdelning till 9 mnkr. Under planperioden budgeteras dessutom en årlig utdelning från Kommuninvest med 4 mnkr.

### Finansiella kostnader

För kommunens egna lån har en räntesats om 1,54 % budgeterats för år 2020, 1,40 % för år 2021 och 1,33 % för år 2022. I denna räntesats har hänsyn tagits till räntesatser på befintliga lån och ränteswapar, men även bedömd kostnad för nyupptagna lån och ränteswapar under planperioden. När räntenivån fastställs för 2020-2022 finns en riskmarginal medräknad. Risken är antagen så att marknadsräntan ökar med 0,5 % och bankens marginal ökar med 0,2 % för perioden 2020-2022. Dessutom har de beräknade marknadsräntorna ökat med 0,2 % för en eventuell förlängning av kapitalbindningen i skuldportföljen.

Räntekostnaderna för kommunens egna lån uppgår för planperioden till 13,1 mnkr, 15,1 mnkr respektive 15,9 mnkr. De ökade räntekostnaderna beror till största del på det ökade lånebehovet. Detta är en följd av den höga investeringsnivå som är planerad under planperioden 2020-2022. Totalt budgeteras för att investeringar genomförs för 1 085 mnkr under planperioden. De senaste tio åren har investeringsutfallet uppgått till cirka 70 % av budgeterade investeringar. Under 2020-2022 budgeteras för att 80 % investeringar som ligger i investeringsplanen genomförs.

Lån budgeteras att upptas med 586 mnkr för kommunen. Resterande del kommer finansieras med internt kassaflöde. De kommunägda bolagens lånebehov uppgår till 1 119 mnkr under planperioden. Det är främst Falkenbergs Bostads AB och Falkenbergs Vatten och Renhållnings AB som står för det ökade lånebehovet.

### Internränta

Internräntan för planperioden uppgår till 1,5 %, vilket är i linje med SKL:s rekommendation. Internräntan ska spegla den långsiktiga kostnaden för utnyttjande av kommunens tillgångar. Internräntan används till att beräkna kapitalkostnader och hyreskostnader för nämnderna.

## Arbetsgivaravgifter och övriga personalomkostnader

I budget 2020 beräknas personalomkostnads- pålägget till 40,15 %, vilket är en ökning med 0,95 procentenheter från 2019. Personalomkostnadspålägget är i enlighet med SKL:s förslag och ökningen mellan 2019 och 2020 är framförallt hänförlig till ökade kostnader för avtalspensioner. Anledningen till de ökade avtalspensionerna är framförallt att allt fler anställda har pensionsgrundande lön över taket (7,5 inkomstbasbelopp) och därmed rätt till förmånsbestämd pension. Tidigare har den kollektivavtalade pensionen uppgått till 7,7 % av personalomkostnads- pålägget medan SKL:s rekommendation är att det nu ska uppgå till 8,7 %. Utöver avtalspensionerna utgörs personalomkostnadspålägget av 31,42 % för arbetsgivaravgifter samt 0,03 % för avtalsförsäkringar.

## Pensionskostnad

Kommunens budgeterade pensionskostnader bygger på prognoser som beställs från KPA Pension, vilket är försäkringsbolaget som administrerar kommunens pensioner.

År 1998 ändrades pensionssystemet från intjänande av pensionspoäng, där kommunen ansvarade för framtida utbetalningar av tjänstepension, till avgiftsbestämda årliga premier för tjänstepension. I dagsläget belastas den kommunala ekonomin av såväl pensionsutbetalningar från pensionsförpliktel- sen, som avgifter för nyintjänad individuell pension för dagens anställda. Kostnaden för pensionsut- betalningar budgeteras centralt. Kostnaden för pensionsavgiften för dagens anställda budgeteras på nämnderna, som en del av personalomkost- nadspålägget för sociala avgifter.

Utöver pensionsutbetalningar och pensionsavgifter finns det även central budget för lokalt avtalade pensionsförmåner, samt pensionsavgifter till för- troendevalda.

De centralt budgeterade pensionsutbetalningarna är 2020 budgeterade till 41,4 mnkr inklusive löneskatt. Motsvarande belopp för 2021 och 2022 uppgår till 40,8 mnkr respektive 40,6 mnkr. KPA Pension har tagit fram en långtidsprognos som visar att Falken- bergs kommun nådde toppen gällande pensions- utbetalningar kring 2014, och att dessa kommer att ligga på en relativt konstant nivå fram till omkring 2025, då den börjar avta.

## Kompensation för löneökningar

Liksom tidigare år avsätts medel för löneökningar centralt och fördelas ut till nämnderna först när lokala förhandlingar är avslutade. Avsatta medel för löneökningar utgår från SKL:s prognos på ökning av arbetskraftskostnader enligt SKL cirkulär 19:40 till viss del justerat med egna bedömningar utifrån Falkenbergs förutsättningar.

## Avskrivningar och internränta (kapitalkostnader)

Under planperioden budgeteras för avskrivning, internräntor och övriga driftskostnader till följd av nya investeringar som ska tas i drift under perioden. De senaste tio åren har investerings- utfallet uppgått till cirka 70 % av budgeterade investeringar. Under 2020-2022 budgeteras för att 80 % av investeringarna av investeringspla- nen färdigställs. Avsättningen för avskrivningar görs centralt och när investeringen är slutförd och objektet sätts i drift, tillförs dessa budgetmedel den

## Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Pensionsförpliktelse (inkl löneskatt)	768,8	794,1	753,4	732,1	714,5	695,9
Avsättning i balansräkningen	24,7	21,4	28,8	27,1	25,7	24,6

## Budgeterade pensionskostnader inklusive löneskatt

Tkr	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Pensionsutbetalningar inkl. löneskatt (t o m 1998)	41 352	40 755	40 594
Pensionsavgifter inkl. löneskatt (efter 1998)	70 379	73 319	76 124
Premier förmåns pensioner	26 321	36 454	38 692
Pensionsförmåner, lokala satsningar	3 500	3 000	3 000
Pensionsavgifter förtroendevalda	544	544	544
Förvaltningskostnader	500	500	500
<b>SUMMA</b>	<b>142 596</b>	<b>154 572</b>	<b>159 454</b>

nämnd som kommer använda objektet. Nämndernas budgetramar justeras även med de kapitalkostnader (avskrivningar och internränta) som minskar på grund av ett minskande avskrivningsunderlag.

### **Justering lokalkostnader**

Nämndernas lokalkostnader regleras via ett internhyressystem. Samtliga kostnader ligger på kultur-, fritids- och tekniknämnden och fördelas därifrån ut till övriga nämnder via interndebitering. I hyran ingår energikostnader, kapitalkostnader, kostnader för administration, försäkring, fastighetsskatt, säkerhet och bevakning samt fastighetsunderhåll. Kostnaden för fastighetsunderhåll är schablonberäknad utifrån yta medan övriga kostnader baseras på faktiska kostnader. Förändringar i hyran beror på tillkommande eller lämnad lokalyta samt justering av de kostnader som ingår i hyran.

### **Kompensation för prisökningar**

Nämnderna tilldelas kompensation med prisuppräkning för övriga kostnader. Denna är beräknad enligt SKL:s prognos gällande prisindex för kommunal verksamhet enligt SKL cirkulär 19:40. Barn- och utbildningsnämndens köp av huvudverksamhet i förskola och skola samt barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens kostnader för köp från kommunens kost- och städenhet är personalintensiva och följer i högre grad löneökningstakten än övriga kostnader. Den del som är hänförlig till övriga kostnader kompenseras med prisuppräkning medan resterande del räknas upp med löneökningstakten. Även volymökningarna i kommunens resursfördelningsmodell hanteras på

detta sätt. Vissa verksamheter, som inte följer den normala inflationen, regleras via avtal. De här kostnadsökningarna hanteras separat och de är därför undantagna från den generella prisuppräkningen. Socialnämndens köp av verksamhet inom vård och omsorg är ett exempel på avtal där uppräkningsen sker separat enligt avtal. Även internhyreskostnader är undantagna från den generella prisuppräkningen då dessa justeras i nämndernas ramar separat.

Den ekonomiska framtiden med demografiutmaningar och stora investeringar som följd ställer krav på förändring och optimering av kommunens verksamhet. I föregående års budget beslutades om halverad prisuppräkning 2020 och 2021. Även för 2022 tilldelas halv prisuppräkning.

### **Övriga centralt budgeterade poster**

En central regleringspost har avsatts för ökade personalskulder (semester- och övertidsskuld) med 3,0 mnkr 2020, 3,5 mnkr 2021 samt 3,3 mnkr 2022. Medlen är avsatta för att kompensera för den värdeökning som löneökningarna medför på sparade semesterdagar och redan inarbetad tid. Övriga förändringar inom semesterkulden hanteras av nämnderna, då avsättning till skulden kostnadsredovisas hos dem i samband med in-tjänandet av semester. Centralt budgeterade medel för till exempel löneökningar och kapital- och driftskostnader för nya investeringar som ska fördelas ut under 2020, uppgår till 57,2 mnkr 2020. Dessa medel fördelas ut till nämnderna när kostnaderna uppstår och är fastställda.

# Resultatbudget

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter och kostnader	-2 341,1	-2 397,5	-2 468,9	-2 532,6	-2 649,1	-2 710,6
Avskrivningar	-98,4	-110,6	-111,3	-120,8	-135,6	-151,3
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-2 439,5</b>	<b>-2 508,1</b>	<b>-2 580,2</b>	<b>-2 653,4</b>	<b>-2 784,7</b>	<b>-2 861,9</b>
Skatteintäkter	1 872,1	1 936,1	1 933,2	1 981,6	2 046,3	2 136,1
Generella statsbidrag	590,3	607,3	639,9	686,2	731,9	755,6
<b>Verksamhetens resultat</b>	<b>22,9</b>	<b>35,3</b>	<b>-7,1</b>	<b>14,4</b>	<b>-6,5</b>	<b>29,8</b>
Finansiella intäkter	41,6	33,1	34,3	45,5	49,8	47,5
Finansiella kostnader	-5,3	-24,3	-10,7	-27,0	-31,9	-39,7
<b>Årets resultat</b>	<b>59,2</b>	<b>44,1</b>	<b>16,5</b>	<b>32,9</b>	<b>11,4</b>	<b>37,6</b>

## Verksamhetens nettokostnader

Tkr	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
<b>Nämndernas ramar</b>			
Kommunstyrelsen	182 494	182 330	182 672
Affärsverksamhet, kommunstyrelsen	-3 044	-2 426	-6 043
Barn- och utbildningsnämnden	1 177 728	1 199 657	1 209 001
Socialnämnden exkl. försörjningsstöd	953 106	971 870	985 850
Försörjningsstöd	30 000	30 000	30 000
Kultur-, fritids- och teknikinämnden	193 972	190 917	185 634
Serviceämnden	30 680	30 159	29 648
Miljö- och hälsoskyddsämnden	9 197	9 124	9 051
Bygglovsnämnden	6 954	6 960	6 971
Överförmyndarnämnden	3 738	3 640	3 706
Revisionen	1 657	1 628	1 626
<b>Summa nämndernas ramar</b>	<b>2 586 482</b>	<b>2 623 859</b>	<b>2 638 116</b>
<b>Övriga kommungemensamma poster</b>			
<b>Externa poster</b>			
Pensionskostnader totalt	142 596	154 572	159 454
Ökning semesterlöneskuld	3 010	3 537	3 308
<b>Interna poster</b>			
Interna räntor	-32 893	-37 153	-44 341
Intern pensionsavgift	-93 789	-96 612	-99 471
<b>Budgetregleringsposter nämnderna och statsbidrag maxtaxa</b>			
Avsättning för löneökningar, drift- och kapitalkostnader för nya investeringar samt lokalkostnader	53 982	142 488	210 821
Avsatt för löneökningar socialnämnden 2019 (avtal ej klart)	3 189	3 189	3 189
Statsbidrag maxtaxa	-9 148	-9 148	-9 148
<b>Summa nettokostnad</b>	<b>2 653 429</b>	<b>2 784 732</b>	<b>2 861 928</b>



# Nämndernas budgetramar

## Kommunstyrelsen

I budget 2019 tilldelades kommunchefen ett uppdrag att ta fram förslag på en mer effektiv och modern organisation där funktioner i förvaltningar och bolag samordnas, centraliseras, digitaliseras och automatiseras. Som ett led i detta arbete överförs budget från förvaltningarna till kommunstyrelsen med avsikt att centralisera ekonomifunktioner och lönehantering. Neddragningen av budgeten för partistöd 2019 till följd av att partier inte lämnat in sin redovisning i tid, ökas åter inför 2020.

Kommunstyrelseförvaltningen påbörjade 2018 ett arbete för att öka kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Arbetet riktade sig mot en förbättrad arbetsmiljö. Från halvårsskiftet 2019 gjordes en ytterligare satsning på ett förstärkt ledarskap hos kommunens chefer. 2020 tilldelas nämnden resterande medel för att uppnå helårseffekt för denna satsning. Satsningen bedömdes innebära lägre kostnader från 2019 för sjukskrivning, rekrytering/introduktion samt vikarier. Denna besparing fördelades på de nämnder där det bedömdes kunna vara genomförbart. Besparingen fördelades med 30 % 2019 och ytterligare 70 % från 2020. Det har dock visat sig att besparingen inte varit möjlig att uppnå. Av den anledningen stryks den besparing om 70 % som ålagts berörda nämnder från 2020. När det gäller den redan införda besparingen 2019 tillåts nämnderna att genomföra den succesivt med en tredjedel per år under 2019–2021. Under denna period regleras eventuella avvikelser via över- och underskottshanteringen.

I budget 2019 tilldelas medel för att utveckla kommunens intranät under 2020. Kommunstyrelsen har tidigare erhållit medel för att från halvårsskiftet 2019 och under ytterligare två år arbeta med ett kommunövergripande digitaliseringsprojekt. Projektet rymmer bland annat en översyn över befintliga resurser och kompetenser i organisationen och uppskattades innebära minskade kostnader för kommunen från 2021. Dock är det i nuläget svårt att bedöma effekterna av projektet och när eventuella effekter får genomslag. Av den anledningen stryks den ålagda effektiviseringen 2021.

Samlokaliseringen av arbetsmarknadsavdelningen och stöd- och försörjningsenheten under 2019 innebar en ökad hyra. 2020 tilldelas nämnden resterande medel för att uppnå helårskompensa-

tion. Vidare tilldelas nämnden medel för att öka antalet feriejobb för ungdomar från 2020. I budget 2019 tilldelades arbetsmarknadsavdelningen ett uppdrag att utreda hur kommunens egeninsats för arbetsmarknadsåtgärder kan minska. Utredningen förväntades innebära successivt ökande intäkter från 2020. Utredningen visade dock att den förväntade ökningen av intäkter från arbetsförmedlingen inte var möjlig att uppnå. För den del av intäktsökningen som inte är möjlig att uppnå 2020 får arbetsmarknadsavdelningen istället arbeta med att minska sina kostnader 2020. Däremot stryks den förväntade effekten av ökade intäkter 2021.

En ny lokalvårdsupphandling har resulterat i lägre kostnader för kommunen. Kommunstyrelsens budgetram justeras utifrån det nya avtalet.

Till följd av ökade kostnader för avtalspensioner höjs kommunens personalomkostnadspålägg. Nämndens budgetram kompenseras för denna höjning.

Budgetramen justeras för förändringar i elproduktionen från vind- och vattenkraft under kommunstyrelsens affärsverksamhet. Den stora skillnaden för vindkraften är att priserna på elcertifikat förväntas vara lägre jämfört med 2019.

Enligt uppdrag i budget 2019 skulle samtliga nämnder lämna förslag på effektiviseringar och verksamhetsförändringar på 2 % under 2020. Samtliga av kommunstyrelsens förslag ska genomföras i sin helhet under 2020.

Den indexuppräknings som årligen görs avseende räddningstjänstens verksamhet utökas från 2021 till att även innefatta en demografiskompensation

Kommunstyrelsens budgetram justeras för tillfälliga poster samt justeras för index- och prisuppräknings, helårseffekt av 2019 års löneökningar, effekt av verksamhetsöversyn och övriga förändringar av kostnader såsom kapitalkostnader, lokalkostnader med mera.

## Kommunstyrelsens budgetram

Sammanställning per verksamhetsområde, tkr	Budget 2019	Förändring 2020	Förändring 2021	Förändring 2022
Utvecklingsavdelning	9 612			
Ekonomiavdelning	10 882	1 212		
Administrativ avdelning	6 383	400	-400	
Personalavdelning	18 112	1 788		
Samhällsbyggnadsavdelning	9 064			
Arbetsmarknadsavdelning	25 843	-1 718		
Näringslivsavdelning	9 725			
Hållbarhetsavdelning	2 983			
Politisk verksamhet	12 457	1 369		
Gemensam verksamhet	6 762	425	-425	-425
Hamnverksamhet	3 751			
Färdtjänst	17 907			
Räddningsförbund	45 518	694	1 505	1 550
Ofördelad verksamhet		-662	-844	-782
<b>Summa exkl. affärsverksamhet</b>	<b>178 999</b>	<b>3 508</b>	<b>-164</b>	<b>343</b>
<b>Budgetram exkl. affärsverksamhet</b>	<b>178 999</b>	<b>182 507</b>	<b>182 343</b>	<b>182 686</b>
Exploateringsverksamhet	0			
Elförsörjning	-4 793	1 736	680	-3 550
Ofördelad verksamhet			-62	-67
<b>Summa affärsverksamhet</b>	<b>-4 793</b>	<b>1 736</b>	<b>618</b>	<b>-3 617</b>
<b>Budgetram inkl. affärsverksamhet</b>	<b>174 206</b>	<b>179 450</b>	<b>179 904</b>	<b>176 630</b>

**Kommunstyrelsen**

<b>Kommunstyrelsen förändringar per år, tkr</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>
<b>Politisk verksamhet</b>			
Justering Europaparlamentsval	-410		
Justering minskad budget för partistöd 2019	1 779		
<b>Ekonomiavdelning</b>			
Centralisering ekonomifunktion	357		
Överföring av budget för scanning från nämnder	855		
<b>Utvecklingsavdelning</b>			
Projektbudget för utveckling av kommunens intranät	400	-400	
<b>Personalavdelning</b>			
Centralisering lönehantering	1 388		
Attraktiv arbetsgivare - satsning på förstärkt ledarskap	400		
<b>Arbetsmarknadsavdelning</b>			
Samlokalisering arbetsmarknadsavdelning och stöd- och försörjningsenhet	282		
Ökat antal feriejobb	500		
Ökad intäktsfinansiering arbetsmarknadsavdelningen	-500		
Verksamhetsöversyn arbetsmarknadsavdelningen	-2 000		
<b>Kommungemensam verksamhet</b>			
Projektbudget digitalisering	425	-425	-425
<b>Räddningsförbund</b>			
Justering/indexuppräknig Räddningsförbundet	694	1 505	1 550
<b>Affärsverksamhet</b>			
Justering budget elproduktionen, vind	3 737	706	713
Justering budget elproduktionen, vatten	-2 227	100	108
Justering kapitalkostnader	226	-126	-4 371
Effekt av verksamhetsöversyn		-62	-67
<b>Ofördelat/övrigt</b>			
Justering lokalkostnad	128		
Justering kapitalkostnader	-232	-183	-129
Justering löneavtal 2019 (3 månader)	483		
Höjning av personalomkostnadspålägg	707		
Prisuppräknig	642	650	685
Justering pga nytt lokalvårdsavtal	-6		
Justering för effektivisering fordonsverksamhet	-50		
Effekt av verksamhetsöversyn	-2 334	-1 311	-1 338
<b>Summa förändring</b>	<b>5 244</b>	<b>454</b>	<b>-3 274</b>

## Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens budget justeras årligen med volymförändringar avseende barn- och elevantal enligt kommunens resursfördelningsmodell baserat på kommunens antagna befolkningsprognos. Verksamheter som inte har en direkt koppling mellan resursåtgång och volymer behandlas separat.

Under planperioden ökar antalet barn och elever i förskola, grundskola och fritidshem medan antalet elever inom gymnasieverksamheten minskar. Den största ökningen av antalet elever under perioden syns inom grundskoleverksamheten.

Falkenberg har under några år arbetat med att minska barngruppernas storlek i förskolan med hjälp av statsbidrag. För att på sikt nå skolverkets nya rekommendationer om riktmärken för barngruppernas storlek i förskolan, gjordes en ytterligare satsning på minskade barngrupper/ökad personaltäthet i förskolan från halvårsskiftet 2019. Med anledning av ökade statsbidrag 2020 minskas den kompensation som skulle skjutas till 2020 för att nå helårseffekt, med motsvarande de ökade statsbidragen. Satsningen omfattar tilldelning av medel till både kommunala och fristående huvudmän. Kommunfullmäktige beslutade i våras att godkänna ytterligare nya lokaler motsvarande tio barngrupper under 2020. Beslutet togs dels för att kommunen ska klara fyramånadersgarantin för förskoleplats, dels för att successivt börja minska barngruppernas storlek. Nämnden tilldelas kompensation under 2020 för ökade lokalkostnader till följd av detta beslut samt resterande kompensation 2021 för att uppnå helårseffekt. Nämnden erhåller ingen kompensation för ökade kostnader till fristående förskolor till följd av de ökade lokalkostnaderna, då nämnden under 2020 ska utreda möjligheten att kompensera fristående förskolor med faktisk lokalkostnadsersättning.

Däremot erhåller nämnden 2020 hälften av den begärda kompensationen för de senaste årens ökade utbetalningar av lokalersättning till fristående förskolor. Från 2021 erhåller nämnden resterande kompensation. De ökade utbetalningarna beror på att kommunens lokalkostnader ökat mycket de senaste åren, framförallt till följd av många dyra paviljonglösningar. Beräkningen bygger på att de fristående förskolorna erhåller kompensation utifrån kommunens snittkostnader för egna lokaler och kommer omräknas om nämnden istället kompenserar fristående förskolor och skolor för deras faktiska lokalkostnad.

Falkenberg erbjuder barnomsorg på kvällar, nätter och helger. Sedan några år har efterfrågan på verksamheten ökat. För att kompensera för de merkostnader den växande verksamheten innebär, tilldelas nämnden ytterligare medel från 2020. Den avgiftsfria månad som, enligt tidigare beslut, skulle införas 2020, tas bort.

Till följd av en ökande psykisk ohälsa bland barn och ungdomar beslutades i budget 2019 om en satsning på förstärkt elevhälsa i form av personalresurser inom olika professioner. För att förstärka elevhälsan inom gymnasieverksamheten tilldelades medel från halvårsskiftet 2019. 2020 tilldelas resterande medel för att nå helårseffekt. Förstärkning av elevhälsan på grundskolan görs med hjälp av det statsbidrag som utgår för att kommuner ska kunna erbjuda en likvärdig skola. Insatser ska ske i de områden där behoven är som störst.

För att möta förändringar i läroplanen om digitalisering och den av regeringen beslutade nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet, krävs bland annat att elever i grundskolan har en likvärdig tillgång till digitala verktyg. Kostnaderna det innebär att säkerställa att det finns ett digitalt verktyg per elev från åk 4 i grundskolan, finansieras genom det statsbidrag som utgår för likvärdig skola. När det gäller åk 1-3 ska nämnden fasa ut satsningen på digitala verktyg så att det, såsom i förskoleklass, finns ett verktyg på två elever istället för ett verktyg per elev.

I budget 2019 satsades medel för att kulturskolan från höstterminen 2019 skulle vara avgiftsfri. 2020 tilldelas nämnden resterande medel för att komma upp i helårseffekt.

Omprövning av budget för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar innebär att beloppet kvarstår under 2020 och att en ny omprövning ska göras inför 2021 utifrån rådande behov.

Under de senaste åren har nämndens kostnader för gymnasieelever under annan huvudman, ökat markant. Det handlar både om att fler elever än tidigare väljer gymnasieprogram under annan huvudman samt att kostnaderna för vissa av dessa utbildningar ökat väldigt mycket. Framförallt handlar det om de dyrare naturbruksprogrammen där samverkansavtal inte finns. För att kompensera för de ökade kostnaderna erhåller nämnden 2020 hälften av den begärda kompensationen. Från 2021 erhåller nämnden resterande kompensation.

Nämnden tilldelades en projektbudget under 2019 för att, tillsammans med socialnämnden, utreda hur förutsättningar kan skapas för tidiga, samordnade insatser kring barn och unga, vars hälsa och utveckling riskerar att påverkas negativt. Utredningen är genomförd men projektbudgeten förlängs under 2020 i syfte att nämnderna ska konkretisera ett förslag på organisation samt redogöra för ekonomiska förutsättningar för verksamheten.

Med start från 2020 ska barn- och utbildningsnämnden, i samarbete med servicenämnden, arbeta för att minska serveringssvinnet på kommunens grundskolor. Detta kommer att resultera i minskade kostnader för nämnden och helårseffekt förväntas uppnås under 2021.

En ny lokalvårdsupphandling har resulterat i lägre kostnader för kommunen. Barn- och utbildningsnämndens budgetram justeras utifrån det nya avtalet. Till följd av ökade kostnader för avtalspensioner höjs kommunens personalomkostnadspålägg. Nämndens budgetram kompenseras för denna höjning, både för den egna verksamheten och till fristående huvudmän. Nämndens budgetram justeras för förändring i generella statsbidrag som rör barn- och utbildningsområdet.

Kommunstyrelseförvaltningen påbörjade 2018 ett arbete för att öka kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Satsningen skulle bland annat innebära lägre kostnader för sjukskrivning, rekrytering/

introduktion samt vikarier. Besparingen fördelades med 30 % 2019 och ytterligare 70 % från 2020 på de nämnder där det bedömdes kunna vara genomförbart. Besparingen om 70 % som ålagts berörda nämnder från 2020 stryks, då besparingen visat sig inte vara möjlig att uppnå. När det gäller den redan införda besparingen 2019 tillåts nämnderna att genomföra den successivt med en tredjedel per år under 2019–2021. Under denna period regleras eventuella avvikelser via över- och underskottshantering.

Enligt uppdrag i budget 2019 skulle samtliga nämnder lämna förslag på effektiviseringar och verksamhetsförändringar på 2 % av sin budgetram under 2020. Cirka 60 % av barn- och utbildningsnämndens förslag ska genomföras i sin helhet under 2020.

Kompensation för uppräknings av köp av verksamhet sätts av centralt tillsammans med avsättning till löneökningar. Nämnden erhåller denna kompensation i samband med att de erhåller kompensation för löneökningar.

Barn- och utbildningsnämndens budgetram justeras för överföring av budget till kommunstyrelsen för att centralisera vissa funktioner. Ramen justeras vidare för helårseffekt av 2019 års löneökningar, prisuppräknings, effekt av verksamhetsöversyn och övriga förändringar av kostnader såsom kapitalkostnader, lokalkostnad med mera.

## Barn- och utbildningsnämndens budgetram

Sammanställning per verksamhetsområde, tkr	Budget 2019	Förändring 2020	Förändring 2021	Förändring 2022
Nämnds- och styrelseverksamhet	1 563			
Kulturskola	9 730	300		
Förskoleverksamhet	293 661	17 173	11 581	922
Familjedaghem	2 149			
Fritidshem	48 288			
Förskoleklass och grundskola	487 365	21 475	17 964	18 356
Gymnasieskola	193 865	6 379	839	-2 670
Kommunal vuxenutbildning	32 346			
Korttidstillsyn	3 131			
Ofördelad verksamhet	58 002	2 301	-8 455	-7 264
<b>Summa</b>	<b>1 130 100</b>	<b>47 628</b>	<b>21 929</b>	<b>9 344</b>
<b>Budgetram</b>	<b>1 130 100</b>	<b>1 177 728</b>	<b>1 199 657</b>	<b>1 209 001</b>

**Barn- och utbildningsnämnden**

<b>Förändringar per år, tkr</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>
<b>Kulturskola</b>			
Avgiftsfri kulturskola	300		
<b>Förskola</b>			
Volymjustering förskola	9 254	2 564	922
Satsning på minskade barngrupper i förskolan	800	5 700	
Justering budget lokalersättning förskola annan huvudman	2 150	2 150	
Ökade kostnader för omsorg på nätter och helger	650		
Lokalkostnader för 10 nya barngrupper	4 319	1 167	
<b>Grundskola</b>			
Volymjustering grundskola inklusive grundsärskolan	21 346	17 539	17 066
Volymjustering fritidshem	929	1 225	1 290
Minskat serveringssvinn	-800	-800	
<b>Gymnasieskola</b>			
Volymjustering gymnasieskola inklusive gymnasiesärskola	176	-3 411	-2 670
Omprövning budget, elever med NPF		-1 400	
Satsning på förstärkt elevhälsa	553		
Justering budget gymnasieelever annan huvudman	5 650	5 650	
<b>Ofördelat/övrigt</b>			
Justering projektbudget för att utveckla vårdkedjan för barn och unga		-300	
Generella statsbidrag destinerade barn- och utbildningsnämnden	-353	-17	1 230
Justering à-pris	2 703		
Justering lokalkostnad	870		
Justering kapitalkostnader	-773	-733	-947
Justering löneavtal 2019 (3 månader)	5 633		
Höjning av personalomkostnadspålägg	7 650		
Överföring av budget till andra nämnder	-791		
Prisuppräknning	2 760	2 793	2 944
Justering pga nytt lokalvårdsavtal	-1 244		
Justering för effektivisering fordonsverksamhet	-22		
Justerade kostnader verksamhetsanpassning kostverksamhet	-2 842	-714	-706
Effekt av verksamhetsöversyn	-11 290	-9 484	-9 785
<b>Summa förändring</b>	<b>47 628</b>	<b>21 929</b>	<b>9 344</b>



## Barn- och utbildningsnämndens volym- och resursfördelning

Volym- och å-priser	Budget 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
<b>Förskola</b>				
Antal barn i förskola kommunen	1 720	1 794	1 814	1 821
Å-pris per barn i förskola kommunen, kr		125 052	128 196	131 727
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>9 253 848</b>	<b>2 563 920</b>	<b>922 089</b>
Antal barn i förskola annan huvudman	610	610	610	610
Å-pris per barn i förskola annan huvudman, kr		128 420	131 658	135 296
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Summa volymförändring förskola</b>		<b>9 253 848</b>	<b>2 563 920</b>	<b>922 089</b>
<b>Grundskola</b>				
Antal elever i grundskola kommunen	4 447	4 451	4 603	4 736
Å-pris per elev i grundskola kommunen, kr		93 066	95 405	98 034
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>372 264</b>	<b>14 501 560</b>	<b>13 038 522</b>
Antal elever i grundskola annan huvudman	581	805	836	876
Å-pris per elev i grundskola annan huvudman, kr		95 573	97 982	100 690
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>21 408 352</b>	<b>3 037 442</b>	<b>4 027 600</b>
<b>Summa volymförändring grundsärskola</b>		<b>-434 588</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Summa volymförändring grundskola</b>		<b>21 346 028</b>	<b>17 539 002</b>	<b>17 066 122</b>
<b>Fritidshem</b>				
Antal elever i fritidshem kommunen	1 874	1 787	1 811	1 830
Å-pris per barn på fritidshem kommunen, kr		25 646	26 291	27 015
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>-2 231 202</b>	<b>630 984</b>	<b>513 285</b>
Antal elever i fritidshem annan huvudman	140	260	282	310
Å-pris per barn på fritidshem annan huvudman, kr		26 337	27 001	27 747
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>3 160 440</b>	<b>594 022</b>	<b>776 916</b>
<b>Summa volymförändring fritidshem</b>		<b>929 238</b>	<b>1 225 006</b>	<b>1 290 201</b>
<b>Gymnasieskola</b>				
Antal elever i gymnasieskola kommunen	1 144	1 122	1 096	1 078
Å-pris per barn i gymnasieskola kommunen, kr		99 273	102 053	105 176
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>-2 184 006</b>	<b>-2 653 378</b>	<b>-1 893 168</b>
Antal elever i gymnasieskola annan huvudman	407	395	389	383
Å-pris per barn i gymnasieskola annan huvudman, kr		123 455	126 318	129 534
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>-1 481 460</b>	<b>-757 908</b>	<b>-777 204</b>
<b>Summa volymförändring gymnasiesärskola, kr</b>		<b>3 841 443</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Summa volymförändring gymnasieskola</b>		<b>175 977</b>	<b>-3 411 286</b>	<b>-2 670 372</b>
<b>Summa volymförändring barn- och utbildningsnämnden</b>		<b>31 705 091</b>	<b>17 916 642</b>	<b>16 608 040</b>

## Socialnämnden

Socialnämndens budget justeras årligen med volymförändringar i verksamheterna enligt kommunens resursfördelningsmodell baserat på kommunens antagna befolkningsprognos. Verksamheter som inte har en direkt koppling mellan resursåtgång och volymer behandlas separat.

I oktober 2020 beräknas platserna i det nya särskilda boendet på Solhaga stå klara och nämnden tilldelas medel för sista kvartalet 2020. Resterande medel som tilldelas 2021 avser att uppnå helårskompensation. I april 2021 startar det nya äldreboendet på Dals Ängar upp. Boendet är objektsupphandlat vilket innebär att kommunen betalar för hela driften, inklusive lokaler, till en privat utförare. I samband med uppstarten sker en renovering av Floragården och brukarna från Floragården kommer under renoveringen sannolikt att flyttas till äldreboendet på Dals Ängar. Under planperioden öppnar ytterligare platser på trygghetsboende plus på Hjortsberg. Trygghetsboende plus är ett boendeanternativ som ska utgöra ett ytterligare steg mellan alternativen hemtjänst och särskilt boende. Som en följd av uppstarten av de nya platserna på Solhaga och trygghetsboende plus minskar timmarna i hemtjänst och larmverksamhet.

En ytterligare anledning till de minskade timmarna i hemtjänst och larmverksamhet är de tekniksatsningar och förändrade arbetssätt som nämnden genomfört under 2018-2019. Av den anledningen anses det krav på minskade kostnader som nämnden ålagt, till följd av satsningen på att implementera tekniska lösningar och lämpliga vårdalternativ inom äldreomsorgen, vara genomfört. Även satsningen på boendeanternativet trygghetsboende plus innebär krav på minskade kostnader för nämnden. Genom de uppstartade platserna under 2020 och 2021 anses delar av besparingen vara genomförd. Resterande krav på minskade kostnader kommer att vara möjligt att genomföra först när ytterligare platser startas upp varför detta skjuts fram till 2022.

Som en följd av den betydligt högre kostnaden för externa placeringar under 2019 kompenseras nämnden delvis för detta från 2020. Det är svårt att förutse hur stora behoven kommer att bli kommande år varför tilldelningen inte sker fullt ut baserat på de ökade volymerna under 2019. Beroende på försenad uppstart av servicebostäder inom socialpsykiatri görs en justering av beloppen mellan åren avseende en tidigare beslutad satsning. Istället för från halvårsskiftet 2021 sker volymökningen från

halvårsskiftet 2022. Tidigare beslutade platser inom daglig verksamhet 2021 tidigareläggs till 2020.

Under 2020 återtar kommunen en del verksamhet som tidigare varit utlagd på privata utförare. Nämnden kompenseras för de ökade kostnader som återtagandet medför. Merparten av verksamheten återtas under hösten och compensationen under 2020 avser denna tidsrymd medan compensationen under 2021 avser att uppnå helårskompensation. Återtagandet avser det särskilda boendet på Floragården samt delar av LSS-verksamheten. Vid beräkningen av återtagandet av LSS-verksamheten gjordes en analys av vad de ökade kostnaderna innebär för Falkenbergs bidrag i form av LSS-utjämnings. Analysen visar att bidraget, vid oförändrade förutsättningar i övriga kommuner, kommer att öka. Effekten kommer dock med cirka två års fördröjning, vilket innebär att den väsentligaste ökningen framförallt sker efter planperioden.

Från 2020 satsas medel på att anställa en funktionsrättslots. Avsikten är att stärka upp verksamheten för rådgivning, stöd och vägledning för utsatta grupper i olika livssituationer och deras specifika behov. Förstärkningen kommer att riktas mot på barn och vuxna med funktionsnedsättning.

För att möta den demografiska utmaningen med en ökande åldrande befolkning har nämnden under perioden 2018–2020, enligt tidigare beslut, tilldelats medel för ett planeringscenter för individuell omsorg. Här ska ett arbetslag prova ut och implementera tekniska lösningar och lämpliga vårdalternativ inom äldreomsorgen. Till denna satsning finns en investeringsbudget knuten, som är avsedd att användas till tekniska lösningar och hjälpmedel.

Satsningen från 2019 innebärande att vård- och omsorgspersonal i fortsättningen får fria arbetsjackor och arbetsskor justeras enligt planen för hur inköpen sker. Enligt tidigare beslut görs en tillfällig utbildnings-satsning under 2019 och 2020 för att säkerställa god kvalitet och kunskap i den palliativa vården.

Nämnden tilldelades en projektbudget under 2019 för att, tillsammans med barn- och utbildningsnämnden, utreda hur förutsättningar kan skapas för tidiga, samordnade insatser kring barn och unga, vars hälsa och utveckling riskerar att påverkas negativt. Utredningen är genomförd men projektbudgeten förlängs under 2020 i syfte att nämnderna ska konkretisera ett förslag på organisation, samt redogöra för ekonomiska förutsättningar för verksamheten.

Samlokaliseringen av stöd- och försörjningsenheten och arbetsmarknadsavdelningen under 2019 innebar en ökad hyra. 2020 tilldelas nämnden resterande medel för att uppnå helårskompensation. En ny lokalvårdsupphandling har resulterat i lägre kostnader för kommunen. Socialnämndens budgetram justeras utifrån det nya avtalet. Till följd av ökade kostnader för avtalspensioner höjs kommunens personalomkostnadspålägg. Nämndens budgetram kompenseras för denna höjning.

Kommunstyrelseförvaltningen påbörjade 2018 ett arbete för att öka kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Satsningen skulle bland annat innebära lägre kostnader för sjukskrivning, rekrytering/introduktion samt vikarier. Besparingen fördelades med 30 % 2019 och ytterligare 70 % från 2020 på de nämnder där det bedömdes kunna vara genomförbar. Besparingen om 70 % som ålagts berörda nämnder från 2020 stryks, då besparingen visat sig inte vara möjlig att uppnå. När det gäller den redan införda besparingen 2019 tillåts nämnderna att genomföra den succesivt med en tredjedel per år under 2019–2021.

Under denna period regleras eventuella avvikelser via över- och underskottshanteringar.

Enligt uppdrag i budget 2019 skulle samtliga nämnder lämna förslag på effektiviseringar och verksamhetsförändringar under 2020. Cirka 75 % av socialnämndens förslag ska genomföras, varav cirka hälften under 2020 och resterande del under 2021.

Under 2019 beslutade kommunfullmäktige att bevilja ett föreningslån till Fontänhuset med 1,0 mnkr och nämnden kompenseras från 2020 för den räntesubvention som kommunen ger vid föreningslån.

Socialnämndens budgetram justeras för överföring av budget till kommunstyrelsen för att centralisera vissa funktioner. Ramen justeras vidare för uppräkning av köp av verksamhet, helårseffekt av 2019 års löneökningar, prisuppräkning, effekt av verksamhetsöversyn och övriga förändringar av kostnader såsom kapitalkostnader, lokalkostnader med mera.

## Socialnämndens budgetram

Sammanställning per verksamhetsområde, tkr	Budget 2019	Förändring 2020	Förändring 2021	Förändring 2022
Administration	131 047	578	-3 600	
Falkenbergs egenregi	308 055	18 785	47 969	2 238
Myndighetsavdelningen	486 005	169	-23 390	6 968
Ofördelad verksamhet		8 467	-2 217	4 774
<b>Summa exkl. försörjningsstöd</b>	<b>925 107</b>	<b>27 999</b>	<b>18 762</b>	<b>13 980</b>
<b>Budgetram exkl. försörjningsstöd</b>	<b>925 107</b>	<b>953 106</b>	<b>971 868</b>	<b>985 848</b>
Försörjningsstöd	30 000	0	0	0
<b>Budgetram inkl. försörjningsstöd</b>	<b>955 107</b>	<b>983 106</b>	<b>1 001 868</b>	<b>1 015 848</b>

Socialnämndens förvaltningsorganisation består av administration och två operativa avdelningar (Falkenbergs egenregi och myndighetsavdelning).

**Administration** består av staben som främst agerar som stödfunktion till förvaltningens samtliga enheter.

**Falkenbergs egenregi** är socialförvaltningens utförare. Här finns samtlig verksamhet som utförs i kommunal regi inom äldreomsorg, hemsjukvård, öppenvård, socialpsykiatri och personlig assistans. Hit överförs budget för de insatser som myndighetsavdelningen beställer.

**Myndighetsavdelning** är socialförvaltningens beställarenhet. Här finns budget för samtlig myndighetsutövning såsom biståndshandläggare, försörjningsstödshandläggare, LSS-handläggare och socialsekreterare. Vidare landar den budget här som kommunens centrala organisation tilldelar socialnämnden för volymer enligt socialnämndens volym- och resursfördelning. Volym- och resursfördelningen (se tabell socialnämndens volym- och resursfördelning) rymmer volymer för både externa och kommunala utförare. Allteftersom myndighetsavdelningen beställer insatser av Falkenbergs egenregi och externa utförare kompenseras dessa för de beställda insatserna.

## Socialnämnden

Förändringar per år, tkr	2020	2021	2022
<b>Administration</b>			
Justering av projektbudget för planeringscenter för individuell omsorg		-3 600	
Samlokalisering arbetsmarknadsavdelning och stöd- och försörjning	578		
<b>Falkenbergs egenregi</b>			
Volymförändring särskilt boende	19 755	22 523	-9 740
Volymförändring särskilt boende, entreprenad	-8 719	-26 243	
Volymförändring särskilt boende, Dals ängar		32 855	11 287
Volymförändring trygghetsboende plus	1 705	4 369	
Volymförändring servicebostad socialpsykiatri			2 363
Trygghetsboende plus/effekt av lägre kostnader i särskilt boende			-1 672
Återtagande av LSS-verksamhet	4 576	11 751	
Återtagande av särskilt boende	1 258	3 714	
Funktionsrättslots	500		
Kompetensutveckling, palliativ vård för vård- och omsorgspersonal		-1 000	
Arbetskor för vård- och omsorgspersonal	-290		
<b>Myndighetsavdelning</b>			
Volymförändring hemtjänst	-7 009	-23 446	6 193
Volymförändring larmverksamhet	-3 551	356	775
Volymförändring personlig assistans			
Volymförändring daglig verksamhet	3 452		
Volymförändring externa placeringar	7 277		
Justering av projektbudget för att utveckla vårdkedjan för barn och unga		-300	
<b>Ofördelat/övrigt</b>			
Räntebidrag föreningslån	30		
Justering à-pris inkl justerad ersättning personlig assistans	519		
Uppräkning köp av verksamhet	10 469	11 356	11 663
Justering lokalkostnad	-759		
Justering kapitalkostnader	-757	-369	-118
Justering löneavtal 2019 (3 månader)	3 012		
Höjning av personalomkostnadspålägg	3 390		
Överföring av budget till andra nämnder	-891		
Prisuppräkning	1 287	1 303	1 373
Justering pga nytt lokalvårdsavtal	-268		
Justering för effektivisering fordonsverksamhet	-68		
Minskade kostnader verksamhetsanpassning kostverksamhet	-159	-306	-303
Effekt av verksamhetsöversyn	-7 338	-14 201	-7 841
<b>Summa förändring</b>	<b>27 999</b>	<b>18 762</b>	<b>13 980</b>

## Socialnämndens volym- och resursfördelning

Volymerna samt å-priser	Budget 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
<b>Ordinärt boende</b>				
Beställda hemtjänsttimmar	297 683	284 893	243 249	253 926
Å-pris per hemtjänsttimma, kr		548	563	580
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>-7 008 920</b>	<b>-23 445 572</b>	<b>6 192 660</b>
Antal larm i larmverksamhet Räddningstjänst Väst	50 500	41 300	42 200	44 100
Å-pris per larm, kr		386	396	408
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>-3 551 200</b>	<b>356 400</b>	<b>775 200</b>
Antal timmar för boendestöd socialpsykiatri	9 347	9 347	9 347	9 347
Å-pris per timma för boendestöd socialpsykiatri, kr		548	563	580
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Antal ärenden boendestöd IFO	70	70	70	70
Å-pris per ärende boendestöd IFO, kr		72 899	74 940	77 234
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Antal timmar för personlig assistans	199 587	199 587	199 587	199 587
Å-pris per timma för personlig assistans, kr		304,3	308,9	313,5
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Summa volymförändring ordinärt boende, kr</b>		<b>-10 560 120</b>	<b>-23 089 172</b>	<b>6 967 860</b>
<b>Bostad med särskild service</b>				
Antal platser i särskilt boende demens	180	198	231	229
Å-pris per plats i särskilt boende demens, kr		650 326	667 339	686 451
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>11 380 705</b>	<b>22 522 691</b>	<b>-1 544 515</b>
Antal platser i särskilt boende demens, entreprenad	63	59	52	52
Å-pris per plats i särskilt boende demens, kr		650 326	667 339	686 451
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>-2 763 886</b>	<b>-4 504 538</b>	<b>0</b>
Antal platser i särskilt boende	112	126	126	113
Å-pris per plats i särskilt boende, kr		609 075	624 933	642 748
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>8 374 781</b>	<b>0</b>	<b>-8 195 037</b>
Antal platser i särskilt boende, entreprenad	146	135	97	97
Å-pris per plats i särskilt boende entreprenad, kr		553 998	568 313	584 396
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>-5 955 479</b>	<b>-21 737 972</b>	<b>0</b>
Antal platser i särskilt boende, Dals Ängar	0	0	45	60
Å-pris per plats i särskilt boende Dals Ängar, kr		710 219	730 105	752 447
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>0</b>	<b>32 854 725</b>	<b>11 286 705</b>
Antal platser i trygghetsboende plus	0	4	14	14
Å-pris per plats i trygghetsboende plus, kr		426 183	436 920	448 982
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>1 704 732</b>	<b>4 369 200</b>	<b>0</b>
Antal platser i servicebostad LSS	86	86	86	86
Å-pris per plats i servicebostad LSS, kr		549 324	564 006	580 501
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Antal platser i gruppboende	59	59	59	59
Å-pris per plats i gruppboende, kr		1 062 536	1 091 588	1 124 227
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Antal platser i servicebostad socialpsykiatri	18	18	18	21
Å-pris per plats i servicebostad socialpsykiatri, kr		893 474	917 792	945 113
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2 362 783</b>
<b>Summa volymförändring bostad med särskild service, kr</b>		<b>12 740 854</b>	<b>33 504 106</b>	<b>3 909 936</b>

**Socialnämndens volym- och resursfördelning, fortsättning**

<b>Volymmer samt à-priser</b>	<b>Budget 2019</b>	<b>Budget 2020</b>	<b>Ram 2021</b>	<b>Plan 2022</b>
<b>Daglig verksamhet</b>				
Antal ärenden i daglig verksamhet	207	217	217	217
À-pris per ärende i daglig verksamhet, kr		345 207	354 146	364 190
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>3 452 070</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Antal ärenden i daglig verksamhet socialpsykiatri	20	20	20	20
À-pris per ärende i daglig verksamhet socialpsykiatri, kr		75 759	77 679	79 835
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Summa volymförändring daglig verksamhet, kr</b>		<b>3 452 070</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Externa placeringar</b>				
Antal dygn i externa placeringar barn och unga	1 581	3 490	3 490	3 490
À-pris per dygn barn och unga, kr		3 500	3 598	3 699
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>6 681 500</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Antal dygn i externa placeringar vuxna	0	464	464	464
À-pris per dygn vuxna, kr		2 217	2 279	2 343
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>1 028 688</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Antal dygn i externa placeringar socialpsykiatri	3 813	2 555	2 555	2 555
À-pris per dygn socialpsykiatri, kr		1 740	1 789	1 839
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>-2 188 920</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Antal dygn familjehemsplaceringar	20 904	22 473	22 473	22 473
À-pris per dygn familjehemsplacering kr		1 119	1 150	1 183
<b>Summa volymförändring, kr</b>		<b>1 755 711</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Summa volymförändring externa placeringar, kr</b>		<b>7 276 979</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Summa volymförändring socialnämnden, kr</b>		<b>12 909 783</b>	<b>10 414 934</b>	<b>10 877 796</b>



## Kultur-, fritids- och tekniknämnden

Kultur-, fritids- och tekniknämnden är en ny nämnd från 1 januari 2019. I nämnden ryms merparten av de verksamheter som tidigare legat under kultur- och fritidsnämnden och tekniska nämnden.

Kultur-, fritids- och tekniknämndens budget justeras årligen med volymförändringar avseende tillkommande driftskostnader och nya skötselstyr till följd av investeringar och exploateringar. Verksamheter som inte har en direkt koppling mellan resursåtgång och volymer behandlas separat.

Från halvårsskiftet 2020 införs fri parkering under två timmar i parkeringshus Centrum. Från 2021 införs P-skiva i centrum. Den tidigare budgeten för satsningar i lokalsamhällen ersätts med satsningar på landsbygden. Samtidigt halveras budgeten och kommer att omprövas årligen. Under planperioden ska gatubelysningen succesivt bytas ut till LED-armaturer, vilket minskar driftskostnaderna.

I budget för 2019 fanns medel avsatt för avetabletering av paviljonger. Under 2020 minskas denna post till hälften, och resterande minskas 2022.

I budget för investeringsprojekten ingår lönekostnader för personal som arbetar med projekten. I takt med att investeringsvolymen ökar kommer en större del av lönerna belasta projekten. 2020 flyttas därmed medel från driftsbudget till investeringsprojekten.

I samband med öppnandet av Argus kommer gymnasium, bibliotek och kulturskola att samordnas. Enligt tidigare beslut tilldelas nämnden medel för att öka bemanningen samt öka öppettiderna i det nya stadsbiblioteket. Även för införande av digital teknik satsas medel från 2020. Posten för inköp av ny media sänks 2020 jämfört med tidigare beslut. Istället köps en återlämningsmaskin in. Medel för denna är avsatt i investeringsplanen. Nämnden erhåller även ett engångsanslag för själva flytten av huvudbiblioteket. Vidare tilldelas medel för att utveckla kulturutbudet i Argus från 2020. För att sköta de gemensamma utrymmena i Argus tilldelas nämnden medel för tillkommande driftskostnader. Nämnden erhåller även ett engångsanslag för invigningen under 2020.

Under 2020 tilldelas ett engångsanslag för att kunna genomföra EM i fotboll för flickor under 17 år. Under planperioden beviljas Ullareds IK

föreningslån med 1,0 mnkr. Medel avsätts centralt för den räntesubvention som kommunen ger vid föreningslån och tilldelas nämnden så snart lånet är lyft.

Enligt tidigare beslut införs fria bussresor för personer över 75 år från halvårsskiftet 2019. Det innebär att det är gratis att resa vardagar mellan 9 och 15 samt på kvällar och helger. Budgeten ökas 2020 för att nämnden ska erhålla helårseffekt.

En ny lokalvårdsupphandling har resulterat i lägre kostnader för kommunen. Kultur-, fritids- och tekniknämndens budgetram justeras utifrån det nya avtalet. Till följd av ökade kostnader för avtalspensioner höjs kommunens personalomkostnads-pålägg. Nämndens budgetram kompenseras för denna höjning. Park- och kustverksamheten flyttar till nya lokaler 2020 och nämnden kompenseras för den ökade hyran.

Kommunstyrelseförvaltningen påbörjade 2018 ett arbete för att öka kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Satsningen skulle bland annat innebära lägre kostnader för sjukskrivning, rekrytering/introduktion samt vikarier. Besparingen fördelades med 30 % 2019 och ytterligare 70 % från 2020 på de nämnder där en effekt bedömdes kunna vara genomförbar. Besparingen om 70 % som ålagts berörda nämnder från 2020 stryks då besparingen visat sig vara framräknad på felaktiga grunder. När det gäller den redan införda besparingen 2019 tillåts nämnderna att genomföra den successivt med en tredjedel per år under 2019–2021. Under denna period regleras eventuella avvikelser via över- och underskottshantering.

Enligt uppdrag i budget 2019 skulle samtliga nämnder lämna förslag på effektiviseringar och verksamhetsförändringar på 2 % av sin budgetram under 2020. Cirka 90 % av kultur-, fritids- och tekniknämndens förslag ska genomföras i sin helhet under 2020.

Kultur-, fritids- och tekniknämndens budgetram justeras för överföring av budget till kommunstyrelsen för att centralisera vissa funktioner. Ramen justeras vidare för helårseffekt av 2019 års löneökningar, prisuppräknning, effekt av verksamhetsöversyn och övriga förändringar av kostnader såsom kapitalkostnader, lokalkostnad med mera.

**Kultur-, fritids- och tekniknämnden budgetram**

<b>Sammanställning per verksamhetsområde, tkr</b>	<b>Budget 2019</b>	<b>Förändring 2020</b>	<b>Förändring 2021</b>	<b>Förändring 2022</b>
Nämnds- och styrelseverksamhet	883			
Ledning och verksamhetsstöd	20 816			
Industrispår	352			
Gatuverksamhet	47 380	800	1 950	-150
Upplåtelse offentlig plats	107			
Kollektivtrafik	1 563	550		
Gemensamma lokaler	4 880	-1 444		-450
Fritid	42 572	1 550	-850	
Ungdom	25 576			
Föreningsstöd	13 706			
Kultur	23 504	4 750	-250	
Ofördelad verksamhet		6 427	-3 905	-4 683
<b>Summa</b>	<b>181 339</b>	<b>12 633</b>	<b>-3 055</b>	<b>-5 283</b>
<b>Budgetram</b>	<b>181 339</b>	<b>193 972</b>	<b>190 917</b>	<b>185 634</b>

**Kultur-, fritids- och tekniknämnden**

<b>Förändringar per år, tkr</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>	<b>2022</b>
<b>Gatuverksamhet</b>			
Införande av P-skiva	150	2 850	
Justering projektbudget utredning P-skiva	-100		
Satsningar på landsbygden	750	-750	
Gatubelysning, effekt av utbyte till LED		-150	-150
<b>Kollektivtrafik</b>			
Fria bussresor till personer över 75 år, helårseffekt	550		
<b>Gemensamma lokaler</b>			
Justering avetablering av paviljonger	-450		-450
Flytt av driftsbudget till investeringsplan	-994		
<b>Fritid</b>			
Driftskostnader Argus	700		
Invigning Argus	100	-100	
F17 EM 2020	750	-750	
<b>Kultur</b>			
Bemanning i nya stadsbiblioteket	3 000		
Media i nya stadsbiblioteket	750	-250	
Kulturverksamhet i nya stadsbiblioteket/KKC	300		
Digital teknik i nya stadsbiblioteket	400	300	
Flytt av stadsbiblioteket	300	-300	
<b>Ofördelat/övrigt</b>			
Volymförändringar (drift och skötsel nya områden)	1 705	230	170
Driftskostnader investeringar	165	85	
Justering lokalkostnad	8 716		
Justering kapitalkostnader	-494	-2 900	-3 636
Justering löneavtal 2019 (3 månader)	529		
Höjning av personalomkostnadspålägg	469		
Överföring av budget till andra nämnder	-754		
Prisuppräknig	1 152	1 166	1 229
Justering pga nytt lokalvårdsavtal	-589		
Justering för effektivisering fordonsverksamhet	-39		
Effekt av verksamhetsöversyn	-4 433	-2 486	-2 446
<b>Summa förändring</b>	<b>12 633</b>	<b>-3 055</b>	<b>-5 283</b>

## Serviceämnden

Till följd av ökade kostnader för avtalspensioner höjs kommunens personalomkostnadspålägg. Nämndens budgetram kompenseras för denna höjning.

En del av de tjänster som kontaktcenter tillhandahåller bör kunna digitaliseras vilket förväntas innebära minskade kostnader för nämnden från 2020.

Enligt uppdrag i budget 2019 skulle samtliga nämnder lämna förslag på effektiviseringar och verksamhetsförändringar på 2 % av sin budgetram under 2020. Samtliga av serviceämndens förslag ska genomföras i sin helhet under 2020.

Serviceämndens budgetram justeras för överföring av budget till kommunstyrelsen för att centralisera vissa funktioner samt justeras för prisuppräknning, helårseffekt av 2019 års löneök-

ningar, effekt av verksamhetsöversyn och övriga förändringar av kostnader såsom kapitalkostnader med mera.

Merparten av effektiviseringen under planperioden är hänförlig till nämndens kostverksamhet, vars verksamhet är intäktsfinansierad via socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Effektiviseringen sker genom en sänkning av portionspriset och effekten av de lägre kostnaderna fångas upp i ramen hos beställande nämnder. I barn- och utbildningsnämndens förslag på verksamhetsförändringar ingick även en förändrad beställning från serviceämndens kostverksamhet vilket även det får effekt genom en sänkning av portionspriset. Effekten av de lägre kostnaderna fångas upp i ramen hos barn- och utbildningsnämnden.

### Serviceämndens budgetram

Sammanställning per verksamhetsområde, tkr	Budget 2019	Förändring 2020	Förändring 2021	Förändring 2022
Nämnds- och styrelseverksamhet	942			
Kost och städverksamhet	-163			
Kontaktcenter/kontorsservice	9 456			
IT-verksamhet	19 019			
Upphandlingsverksamhet	1 972			
Ofördelad verksamhet		-546	-520	-512
<b>Summa</b>	<b>31 226</b>	<b>-546</b>	<b>-520</b>	<b>-512</b>
<b>Budgetram</b>	<b>31 226</b>	<b>30 680</b>	<b>30 160</b>	<b>29 648</b>

### Serviceämnden

Förändringar per år, tkr	2020	2021	2022
<b>Ofördelat/övrigt</b>			
Justering kapitalkostnader	-332	-367	-370
Justering löneavtal 2019 (3 månader)	151		
Höjning av personalomkostnadspålägg	113		
Överföring av budget till andra nämnder	-18		
Prisuppräknning	142	144	151
Justering för effektivisering fordonsverksamhet	-2		
Effekt av digitalisering	-300		
Effekt av översyn kostverksamhet	3 001	1 020	1 009
Effekt av översyn kostverksamhet, intäkt från nämnderna	-3 001	-1 020	-1 009
Effekt av verksamhetsöversyn	-300	-297	-293
<b>Summa förändring</b>	<b>-546</b>	<b>-520</b>	<b>-512</b>

## Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Till följd av ökade kostnader för avtalspensioner höjs kommunens personalomkostnadspålägg. Nämndens budgetram kompenseras för denna höjning.

Enligt uppdrag i budget 2019 skulle samtliga nämnder lämna förslag på effektiviseringar och verksamhetsförändringar på 2 % av sin budgetram

under 2020. Samtliga av nämndens förslag, tillsammans med en ytterligare utökning av beloppet, ska genomföras i sin helhet under 2020.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram justeras för prisuppräkning, helårseffekt av 2019 års löneökningar, effekt av verksamhetsöversyn och övriga förändringar av kostnader såsom lokalkostnader med mera.

### Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram

Sammanställning per verksamhetsområde, tkr	Budget 2019	Förändring 2020	Förändring 2021	Förändring 2022
Nämnds- och styrelseverksamhet	635			
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	8599			
Ofördelad verksamhet		-37	-73	-73
<b>Summa</b>	<b>9 234</b>	<b>-37</b>	<b>-73</b>	<b>-73</b>
<b>Budgetram</b>	<b>9 234</b>	<b>9 197</b>	<b>9 124</b>	<b>9 051</b>

### Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förändringar per år, tkr	2020	2021	2022
<b>Ofördelat/övrigt</b>			
Justering lokalkostnad	15		
Justering löneavtal 2019 (3 månader)	162		
Höjning av personalomkostnadspålägg	95		
Överföring av budget till andra nämnder	-10		
Prisuppräkning	20	21	22
Justering för effektivisering fordonsverksamhet	-19		
Effekt av verksamhetsöversyn	-300	-94	-95
<b>Summa förändring</b>	<b>-37</b>	<b>-73</b>	<b>-73</b>

## Bygglövsnämnden

Till följd av ökade kostnader för avtalspensioner höjs det kalkylerade pålägget i kommunens personalomkostnadspålägg. Nämndens budgettram kompenseras för denna höjning.

Enligt uppdrag i budget 2019 skulle samtliga nämnder lämna förslag på effektiviseringar och verksamhetsförändringar på 2 % av sin budgettram under 2020. Samtliga av nämndens förslag, ska genomföras i sin helhet under 2020.

Bygglövsnämndens budgettram justeras för överföring av budget till kommunstyrelsen för att centralisera vissa funktioner. Ramen justeras vidare för helårseffekt av 2019 års löneökningar, prisuppräkning, effekt av verksamhetsöversyn och övriga förändringar av kostnader såsom lokalkostnad med mera.

### Bygglövsnämndens budgettram

Sammanställning per verksamhetsområde, tkr	Budget 2019	Förändring 2020	Förändring 2021	Förändring 2022
Nämnds- och styrelseverksamhet	353			
Bygglövsverksamhet	1 127			
Bostadsanpassning	5 386			
Ofördelad verksamhet		88	6	11
<b>Summa</b>	<b>6 866</b>	<b>88</b>	<b>6</b>	<b>11</b>
<b>Budgettram</b>	<b>6 866</b>	<b>6 954</b>	<b>6 960</b>	<b>6 971</b>

### Bygglövsnämnden

Förändringar per år, tkr	2020	2021	2022
<b>Ofördelat/övrigt</b>			
Justering lokalkostnad	1		
Justering löneavtal 2019 (3 månader)	95		
Höjning av personalomkostnadspålägg	72		
Överföring av budget till andra nämnder	-5		
Prisuppräkning	75	76	80
Effekt av verksamhetsöversyn	-150	-70	-69
<b>Summa förändring</b>	<b>88</b>	<b>6</b>	<b>11</b>



## Överförmyndarnämnden

Till följd av ökade kostnader för avtalspensioner höjs det kalkylerade pålägget i kommunens personalomkostnadspålägg. Nämndens budgetram kompenseras för denna höjning.

Tillsammans med Varberg har Falkenberg en gemensam överförmyndarnämnd. Enligt överenskommen budget med Varbergs kommun ska

nämnden genomföra en verksamhetsanpassning med 1 % av budgetramen samt tilldelning av budget görs för nya system- och supportkostnader, prisuppräknig och löneuppräknig. Justering görs för tillfälliga poster.

### Överförmyndarnämndens budgetram

Sammanställning per verksamhetsområde, tkr	Budget 2019	Förändring 2020	Förändring 2021	Förändring 2022
Nämnds- och styrelseverksamhet	283			
Överförmyndarverksamhet	3 150	200	-160	
Ofördelad verksamhet		105	62	66
<b>Summa</b>	<b>3 433</b>	<b>305</b>	<b>-98</b>	<b>66</b>
<b>Budgetram</b>	<b>3 433</b>	<b>3 738</b>	<b>3 640</b>	<b>3 706</b>

### Överförmyndarnämnden

Förändringar per år, tkr	2020	2021	2022
System- och supportkostnader	200	-160	
Löneökning och prisuppräknig	97	62	66
Höjning av personalomkostnadspålägg	8		
<b>Summa förändring</b>	<b>305</b>	<b>-98</b>	<b>66</b>

## Revisionen

Till följd av ökade kostnader för avtalspensioner höjs det kalkylerade pålägget i kommunens personalomkostnadspålägg. Revisionens budgetram kompenseras för denna höjning.

Revisionens budgetram tillförs medel för en utökad arbetsinsats till följd av en upphandling som ska genomföras under 2020 samt erhåller kompensation för uppräknade avtal. Revisionens ram justeras också för tillfälliga poster, prisuppräkning, effekt av verksamhetsöversyn med mera.

### Revisionens budgetram

Sammanställning per verksamhetsområde, tkr	Budget 2019	Förändring 2020	Förändring 2021	Förändring 2022
Revision	1 611	46	-29	-2
<b>Summa</b>	<b>1 611</b>	<b>46</b>	<b>-29</b>	<b>-2</b>
<b>Budgetram</b>	<b>1 611</b>	<b>1 657</b>	<b>1 628</b>	<b>1 626</b>

### Revisionen

Förändringar per år, tkr	2020	2021	2022
Upphandling sakkunnigt biträde	25	-25	
Allmän uppräkning	40		
Justering av dubbla revisionsgrupper 2019	-20		
Justering lokalkostnad	1		
Höjning av personalomkostnadspålägg	3		
Prisuppräkning	13	13	14
Effekt av verksamhetsöversyn	-16	-17	-16
<b>Summa förändring</b>	<b>46</b>	<b>-29</b>	<b>-2</b>

## Balansbudget

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
<b>TILLGÅNGAR</b>						
<b>Anläggningstillgångar</b>						
Materiella anläggningstillgångar	2 289,5	2 683,2	2 559,6	2 942,4	3 069,4	3 236,9
Finansiella anläggningstillgångar	1 703,2	2 166,1	2 127,7	2 413,5	2 753,3	3 239,2
<b>Summa anläggningstillgångar</b>	<b>3 992,7</b>	<b>4 849,3</b>	<b>4 687,3</b>	<b>5 355,9</b>	<b>5 822,7</b>	<b>6 476,1</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>						
Lager	173,9	206,0	195,2	197,2	193,2	189,2
Fordringar	231,2	191,9	210,0	213,2	216,4	219,6
Kassa och bank	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Summa omsättningstillgångar</b>	<b>405,1</b>	<b>397,9</b>	<b>405,2</b>	<b>410,4</b>	<b>409,6</b>	<b>408,8</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>	<b>4 397,8</b>	<b>5 247,2</b>	<b>5 092,5</b>	<b>5 766,3</b>	<b>6 232,3</b>	<b>6 884,9</b>
<b>SKULDER OCH EGET KAPITAL</b>						
<b>Eget kapital</b>						
Årets resultat	59,2	44,1	16,5	32,9	11,4	37,6
Ackumulerad resultatutjämningsreserv	246,2	254,3	257,3	266,8	277,8	289,2
Övrigt eget kapital	1 413,5	1 462,9	1 461,6	1 468,6	1 490,5	1 490,5
<b>Summa eget kapital</b>	<b>1 718,9</b>	<b>1 761,3</b>	<b>1 735,4</b>	<b>1 768,3</b>	<b>1 779,7</b>	<b>1 817,3</b>
<b>Avsättningar</b>						
Pensioner och liknande förpliktelser	24,7	21,4	28,8	27,1	25,7	24,6
Övriga avsättningar	20,3	21,7	11,3	13,8	12,3	13,8
<b>Summa avsättningar</b>	<b>45,0</b>	<b>43,1</b>	<b>40,1</b>	<b>40,9</b>	<b>38,0</b>	<b>38,4</b>
<b>Skulder</b>						
Långfristiga skulder	1 938,3	2 828,3	2 698,9	3 320,2	3 766,3	4 391,9
Kortfristiga skulder	695,6	614,5	618,1	636,9	648,3	637,3
<b>Summa skulder</b>	<b>2 633,9</b>	<b>3 442,8</b>	<b>3 317,0</b>	<b>3 957,1</b>	<b>4 414,6</b>	<b>5 029,2</b>
<b>SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL</b>	<b>4 397,8</b>	<b>5 247,2</b>	<b>5 092,5</b>	<b>5 766,3</b>	<b>6 232,3</b>	<b>6 884,9</b>

**Panter och ansvarsförbindelser**

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Pensionsförpliktelse (inkl löneskatt)	768,8	794,1	753,4	732,1	714,5	695,9
Leasing	65,6	64,0	62,8	60,3	57,8	55,3
Övrigt	230,3	233,0	230,5	233,0	233,0	233,0

## Finansieringsbudget

Mnkr	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
<b>Den löpande verksamheten</b>					
Årets resultat	59,2	16,5	32,9	11,4	37,6
Justeringar för avskrivningar	98,4	111,3	120,8	135,6	151,3
Justering för förändring av avsättningar	-3,9	-4,9	0,8	-2,9	0,4
Övrigt	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0
Realisationsresultat	-1,3	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</b>	<b>152,4</b>	<b>122,6</b>	<b>154,5</b>	<b>144,1</b>	<b>189,3</b>
<b>Den löpande verksamheten</b>					
+/- Minskning/ökning lager	-49,9	-21,3	-2,0	4,0	4,0
+/- Minskning/ökning kortfristiga fordringar	-30,3	21,2	-3,2	-3,2	-3,2
+/- Ökning/minskning övriga kortfristiga skulder	124,8	-77,5	18,8	11,4	-11,0
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>	<b>197,0</b>	<b>45,0</b>	<b>168,1</b>	<b>156,3</b>	<b>179,1</b>
<b>Investeringsverksamheten</b>					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar i fastigheter och inventarier	-429,8	-381,1	-503,6	-262,6	-318,8
Försäljning av fastigheter och inventarier	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Köp av dotterbolag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+/- Ökning/minskning av övriga finansiella anläggningstillgångar	-87,8	-424,5	-285,8	-339,8	-485,9
Ökning kortfristiga finansiella placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>	<b>-515,5</b>	<b>-805,6</b>	<b>-789,4</b>	<b>-602,4</b>	<b>-804,7</b>
<b>Finansieringsverksamheten</b>					
Förändring långfristiga skulder	321,3	763,1	623,8	448,6	628,1
Amortering långfristiga lån	-2,8	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>	<b>318,5</b>	<b>760,6</b>	<b>621,3</b>	<b>446,1</b>	<b>625,6</b>
<b>Årets kassaflöde</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
Likvida medel vid årets början	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Likvida medel vid årets slut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>+/- Ökning/minskning av kassa och bank</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>

# Investeringsplan 2020-2024

## Förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning

För satsningar inom förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning har 1 189,3 mnkr avsatts under planperioden. 2017 fastställde barn- och utbildningsnämnden ett långsiktigt lokalprogram för grundskola, förskola, gymnasium och vuxenutbildning. Programmet uppdateras regelbundet. Lokalprogrammet utgår från kommunens befolkningsprognos och att alla skolor ska organiseras så att de innefattar förskoleklass till årskurs 6 (F-6), alternativt förskoleklass till årskurs 9 (F-9). Detta lokalprogram ligger till grund för de investeringar som finns upptagna i investeringsplanen.

På Tröingeberg planeras för en ny grundskola. Hjortsbergsskolan och Långavekaskolan anpassas för ökade volymer samt övergång till en F-6-organisation. Det finns även 40 mnkr avsatta för att anpassa övriga F-5-skolor för att även kunna ta emot årskurs 6. Tångaskolans kök och matsal renoveras och utökas och det pågår ventilationsåtgärder samt en extra satsning på fastighetsunderhåll på kommunens grundskolor.

Under planperioden planeras byggnation av flera nya förskolor på olika ställen i kommunen. Detta för att möta ökade volymer, men även för att möjliggöra minskade barngrupper. Inom arenaområdet på Kristineslätt kommer Eldstadens förskola byggas. Förskolan kommer att ha åtta avdelningar och uppföras i ett plan. Nya förskolor planeras även i Vinberg, Tånga, Vessigebro, Okome, Tröingeberg och Glommen. I väntan på permanenta förskolor etableras paviljonger i Vessigebro och Kristineslätt.

Argus blir klart under 2020 och där ska gymnasium, bibliotek och kulturskola samordnas. Hus 3, den del av gymnasieskolan som ligger bredvid Falkhallen, genomgår en omfattande renovering. I samband med detta kommer byggnaden byggas ut, för att även inrymma vuxenutbildning. Senare under planperioden finns medel avsatta för nytt kök och matsal på gymnasiet, samt en aktivitetshall för idrott.

Utöver inventarier i samband med ny- eller tillbyggnad av lokaler, förfogar barn- och utbildningsnämnden över ett årligt anslag för bland annat verksamhetsanpassningar, inventarier och arbetsmiljöåtgärder.

## Vård och omsorg

Inom socialnämndens område avsätts 24,5 mnkr till investeringar under planperioden. Utbyggnad av det särskilda boendet på Solhaga sker i Fabos regi, och detta kommer ge 45 nya platser 2020. Medel för inventarier är avsatta. Under 2020-2021 planeras för flytt och utökning av enpersonsboendestäder för psykiskt funktionsnedsatta, även detta i Fabos regi. Under perioden sker en satsning på välfärdsteknologi och digitalisering inom äldreomsorgen. För att förbättra inomhusklimatet på äldreboendena Tallgläntan och Boken kommer det installeras system för kyla av tilluft. Socialnämnden förfogar även över ett årligt anslag för inventarier, grundutrustning och hjälpmedel inom äldreomsorgen.

## Kultur och fritid

För satsningar inom området för kultur och fritid är 116,5 mnkr avsatt under planperioden. En ny idrottshall i Glommen byggs och kommer stå färdig 2020. Till kommunens nya kunskaps- och kulturcentrum Argus avsätts medel för inventarier och teknik samt en gradäng till aulan. En återlämningsmaskin köps in till det nya stadsbiblioteket. Biblioteket i Ätran renoveras och det finns medel avsatta till inventarier. Till Falkhallen avsätts medel för utbyte och uppgradering av ljudteknik. Det satsas under perioden 13 mnkr på upprustning av lekplatser enligt kommunens program för utomhuslek. Inom detta projekt görs 2020 en extra satsning på Vallarnas lekplats som även kommer att utrustas med väderskydd.

Konstgräset på Kristineslätt byts ut och det sker ett utbyte av sjuka träd i Havsbadsallén. Det finns medel avsatta för utbyte av skogstraktor, ismaskin, strandstädningssmaskin samt kommunens två mobila bibliotek. Filialbiblioteken i Ullared och Skogstorp kommer att utrustas med meröppet och därmed har samtliga biblioteksfilialer utökat sin service så att det finns möjlighet att utnyttja bibliotekens tjänster även när biblioteken är obemannade. Det finns även ett årligt anslag för investeringar i bland annat konst, maskiner och fordon, reinvesteringar i anläggningar och bibliotek, med mera.

## Infrastrukturella investeringar

För infrastrukturella investeringar har totalt 273,0 mnkr avsatts under perioden 2020-2024. Medel sätts av för iordningsställande av allmän platsmark inom ny detaljplan för kvarteren vid Strandbaden,

för ombyggnad av delar av Holgersgatan, Nygatan samt korsningen Kvektorpsvägen och Sandgatan. För att möta ett ökat behov av tillgänglighet och trafiksäkerhet i Kristineslättområdet, bland annat till följd av att en ny förskola ska byggas, budgeteras för en cirkulationsplats i korsningen Kristineslättalén och Skogsvägen. En cirkulationsplats och en gång- och cykelvägtunnel planeras utmed väg 767 mellan Arvidstorpsrondellen och Tångarondellen. En ombyggnad av Stafsingevägen mellan Stafsingevillaby och väg 767 planeras för att möta ökade trafikflöden. För att öka standarden på våra lokalgator satsas extra medel på beläggningsunderhåll med 5 mnkr årligen. Utökningen ingår i posten ”reinvestering gata”. En extra satsning sker även på att öka takten på utbyte av belysningsträstuppar.

Gång- och cykelvägar planeras mellan Falkenberg och Ullared (sträckan Vinberg-Ljungby) och det pågår en utbyggnad av Kattegattleden – bilfri cykelled längs Hallandskusten. Denna utbyggnad sker i samarbete med Trafikverket. Närmast i tid ligger sträckan mellan Morup och gränsen mot Varberg samt från norra Steninge till Ugglarp. Därefter byggs sträckan förbi Grimsholmen ut, samt en bro över Suseån. Förhoppningen är att Trafikverket kommer att finansiera sträckan Stensjö-Ugglarp. Det planeras en utbyggnad av cykelinfrastruktur i centrum enligt kommunens cykelstrategi. Doktorspromenaden längs Ätran kommer att upprustas och Ätrands strandbankar stabiliseras i slutet av

planperioden. En naturstig i Lövstaviken kommer utvecklas till en grusad gångväg.

Parkeringshus Centrum kommer att utrustas med ett bomsystem. Där blir det möjligt att från halvårsskiftet 2020 parkera gratis under två timmar. Falkenbergs station kommer att utrustas med kameraövervakning för att motverka skadegörelse och öka tryggheten. I planen finns medel avsatta för omfattande reparationer av kajerna i Falkenbergs hamn. Det finns även ett årligt anslag gällande gator och vägar, gatubelysning, trafiksäkerhetshöjande åtgärder med mera.

### Övriga investeringar

Budget för att installera solceller på kommunala byggnader vid om- och nybyggnad fortsätter. Totalt budgeteras 9,4 mnkr på solceller fram till 2021. Det budgeteras för åtgärder i Stadshuset, bland annat för ventilation och möjlighet till förtätning. För projektet med satsningar i centrum avsätts ytterligare 1 mnkr 2021. Medel för satsningar på landsbygden finns avsatta i driftsbudgeten på kultur-, fritids- och tekniknämnden. Det budgeteras för 14 nya offentliga toaletter inom Strandbadområdet.

Medel sätts av bland annat för arkivlokaler, e-arkiv samt för fler laddstolpar till kommunens elbilar. Hertz Kraftverk har genomgått en större renovering som avslutas 2020.

Ansvarig nämnd	Investeringsplan 2020-2024, tkr	Projekt budget	Prognos tom 2019	2020	2021	2022	2023	2024
	<b>Förskola, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning</b>							
	<b>Grundskola</b>							
KFT	Tröingebergsskolan	335 000	500	4 500	30 000	150 000	150 000	
KFT	Hjortsbergsskolan, om/tillbyggnad	37 100	5 000	30 000	2 100			
KFT	Långavekaskolan, om/tillbyggnad	34 000	16 000	13 300	4 700			
KFT	Tångaskolan, ombyggnad kök och matsal	32 100	5 000	14 000	13 100			
KFT	Lokalanpassningar, F6-organisation	40 000	6 000	17 000	17 000			
KFT	Ventilationsåtgärder, grundskolor	112 600	66 000	10 000	10 000	10 000	10 000	6 600
KFT	Fastighetsunderhåll, grundskolor	52 100	31 600	10 300	10 200			
	<b>Förskola</b>							
KFT	Eldstadens förskola	67 000	1 500	45 000	20 500			
KFT	Vinbergs nya förskola	30 100		18 000	12 100			
KFT	Tånga förskola	35 100	500	10 000	20 000	4 600		
KFT	Vessigebro förskola	25 100	200	10 000	10 000	4 900		
KFT	Okome förskola	27 700	300		10 000	17 400		
KFT	Tröingebergs nya förskola	45 000			15 000	30 000		
KFT	Långaveka förskola	35 000				10 000	25 000	



Ansvarig nämnd	Investeringsplan 2020-2024, tkr	Projekt budget	Prognos tom 2019	2020	2021	2022	2023	2024
<b>Gymnasium och vuxenutbildning</b>								
KFT	Argus, hus 3 och vuxenutbildningen	434 600	233 000	181 000	20 600			
KFT	Aktivitetshall för idrott, gymnasiet	30 000	100		2 900	20 000	7 000	
KFT	Kök och matsal, gymnasiet	80 000	100		7 900	50 000	22 000	
<b>Övrigt inom förskola, grundskola, gymnasium</b>								
BUN	Investeringar barn- och utbildningsnämnden, årligt anslag			12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
BUN	Inventarier, skolor och förskolor	38 300		11 800	12 300	2 400	6 800	5 000
SVN	Inventarier, kök i skolor och förskolor	3 300		600	1 200		1 500	
BUN	Upprustning träslöjdssalar	1 000		500	500			
<b>Summa förskola, grundskola, gymnasium</b>				<b>388 000</b>	<b>232 100</b>	<b>311 300</b>	<b>234 300</b>	<b>23 600</b>
<b>Vård och omsorg</b>								
SN	Inventarier, särskilt boende, Solhaga	3 800		3 800				
SVN	Inventarier, kök särskilt boende, Solhaga	400		400				
SN	Investeringar välfärdsteknologi	2 500	500	2 000				
KFT	Kyla av tilluft på Tallgläntan och Boken	5 500			5 500			
SVN	Inventarier kök Dals Ångars äldreboende	300			300			
SN	Investeringar socialnämnden, årligt anslag			2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
<b>Summa vård och omsorg</b>				<b>8 700</b>	<b>8 300</b>	<b>2 500</b>	<b>2 500</b>	<b>2 500</b>
<b>Kultur och fritid</b>								
KFT	Glommens idrottshall	37 100	6 000	31 100				
KFT	Inventarier och teknik, Argus	6 000		6 000				
KFT	Gradäng, Argus	5 500		5 500				
KFT	Inventarier, huvudbibliotek	6 500		6 500				
KFT	Återlämningsmaskin, biblioteket	1 800		1 800				
KFT	Äträs bibliotek och servicepunkt, renovering	1 700	500	1 200				
KFT	Äträs bibliotek, inventarier	400		400				
KFT	Ljudteknik Falkhallen	1 900		1 900				
KFT	Upprustning av lekplatser	13 000		8 500	2 500	2 000		
KFT	Konstgräs Kristineslätt, utbyte	5 100		5 100				
KFT	Skogstraktor	2 300		2 300				
KFT	Havsbadshallén, utbyte träd	1 200			1 200			
KFT	Ismaskin, utbyte	1 200			1 200			
KFT	Strandstädningssmaskin, utbyte	1 000				1 000		
KFT	Mobilt biblioteksfordon, utbyte	7 100		1 600		5 500		
KFT	Meröppet filialbibliotek i Ullared och Skogstorp	1 200				600	600	
KFT	Investeringar kultur och fritid, årligt anslag			6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
<b>Summa kultur och fritid</b>				<b>77 900</b>	<b>10 900</b>	<b>15 100</b>	<b>6 600</b>	<b>6 000</b>
<b>Infrastruktur</b>								
<b>Gator, vägar och cirkulationsplatser</b>								
KFT	Albertinas väg/Skrea stationsväg, ombyggnad	1 900	900	1 000				
KFT	Holgersgatan mellan Arvidstorpsvägen och Nygatan, ombyggnad	8 600	1 000	7 600				
KFT	Korsningen Kvekatörpsvägen/Sandgatan, ombyggnad	2 300	300	2 000				
KFT	Kv Strandbaden 3, utbyggnad allmän platsmark	25 700	1 500	16 000	8 200			

## Budget 2020

Ansv. nämnd	Investeringsplan 2020-2024, tkr	Projekt budget	Prognos tom 2019	2020	2021	2022	2023	2024
	<b>Infrastruktur fortsättning</b>							
KFT	Nygatan, ombyggnad	4 500	500	500	3 500			
KFT	CPL Kristineslättisallén/Skogsvägen	8 000		6 000	2 000			
KFT	Stafsingevägen, järnvägen - väg 767	9 000				9 000		
KFT	CPL och GC-tunnel väg 767/Petters väg/Kanslistvägen	3 900				3 900		
KFT	Reinvestering gata, inklusive beläggning			10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
KFT	Gatubelysning, utbyte trästolpar			2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
	<b>Gång- och cykelvägar</b>							
KFT	Gångväg Lövstaviken	300		300				
KFT	Kattegattleden, bilfri cykelled Hallandskusten	33 100	11 500	6 000	2 600	9 500	3 500	
KFT	GC Falkenberg - Ullared (Vinberg -Bergagård)	14 300	1 300	10 000	3 000			
KFT	Utbyggn av GC-infrastruktur och cykelvägvisning i centrum	9 600	1 600	4 000	4 000			
KFT	Utbyggn. enl. cykelstrategi, årligt anslag					5 000	5 000	5 000
KFT	Stabilisering av Ätråns strandbankar	14 900		500	500	500	500	12 900
KFT	Doktorspromenaden, upprustning	7 300						7 300
	<b>Övrigt inom infrastruktur</b>							
KFT	Bomsystem, parkeringshus Centrum	2 000		2 000				
KFT	Omskyltning för P-skiva	300		300				
KFT	Kameraövervakning stationen	500		500				
KS	Falkenbergs hamn, underhåll kaj B	17 100	8 600	8 500				
KS	Falkenbergs hamn, underhåll kaj D	5 400		3 500	1 900			
KS	Falkenbergs hamn, underhåll kaj C & V	1 100		1 100				
KS	Upprust. fastigheter, Falkenbergs hamn	1 000		1 000				
KS	Glommens hamn	7 700		2 000	900			4 800
KFT	Reinvestering industrispår	700		400	300			
KFT	Investeringar infrastruktur, årligt anslag			8 700	8 700	8 700	8 700	8 700
	<b>Summa infrastruktur</b>			<b>71 200</b>	<b>79 900</b>	<b>48 500</b>	<b>26 200</b>	<b>26 200</b>
	<b>Övriga investeringar</b>							
KFT	Solceller, kommunala byggnader	9 400	5 000	2 500	1 900			
KFT	Stadshuset, förtätning och ventilations-åtgärder	14 000	500	9 000	4 500			
KS	Satsningar i centrum	13 000	12 000	1 000				
KFT	Offentliga toalettbyggnader, kvarteret Strandbaden	6 200	300	5 900				
KFT	Fiberanslutningar, kommunala byggn.	1 200	500	700				
KS	E-arkiv	2 500		2 500				
KS	Arkivlokaler	800		800				
KS	Hertings kraftverk	21 600	20 000	1 600				
KFT	Dagvattenmagasin Glommen	500	400	100				
SVN	Reinvestering telefoni	700		700				
KFT	Underhåll och hyresgästanpassning, fastigheter			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
KFT	Fastighetsunderhåll, årligt anslag			30 000	23 000	23 000	23 000	23 000
KFT	Garantiarbeten fastigheter, årligt anslag			700	700	700	700	700
SVN	Kost- och städservice, årligt anslag			700	700	700	700	700
SVN	IT-investeringar, årligt anslag			2 400	900	900	1 900	900
KS	Kommunstyrelsen, oförutsedda invest.			500	500	500	500	500
KFT	Kultur- fritids och tekniknämnd, oförutsedda investeringar			400	400	400	400	400
	<b>Summa övriga investeringar</b>			<b>60 500</b>	<b>33 600</b>	<b>27 200</b>	<b>28 200</b>	<b>27 200</b>
	<b>Summa investeringar</b>			<b>629 500</b>	<b>333 000</b>	<b>405 200</b>	<b>301 800</b>	<b>110 500</b>

## Exploateringsverksamhet

Exploateringsverksamhetens syfte är att förädla kommunalt ägd mark, detaljplanlägga, bygga ut infrastruktur med mera, i syfte att kunna sälja färdiga tomter för bostads- och verksamhetsändamål. Inom exploateringsverksamheten ingår även strategiska förvärv, där det kan bli aktuellt att på lång sikt förädla fastigheten.

Under året har ett antal strategiska förvärv genomförts som förbättrar kommunens möjligheter för den långsiktiga samhällsplaneringen. Mark har köpts in i Vinberg, Ullared och Tröingeberg, där det på olika lång sikt är aktuellt med en förändrad markanvändning. Det pågår också en rad diskussioner, vilka förhoppningsvis leder till förvärv under kommande år.

Från 2019 pågår försäljning av småhustomter i området Stafsinge kyrkby. Tolv tomter har sålts i området 2019 och merparten av de resterande tros säljas under 2020. Inom Stafsinge kyrkby har det också genomförts en markanvisningstävling.

Under 2019 har enstaka småhustomter i inlandet sålts. Det har även tecknats nio reservationsavtal avseende mark för olika verksamheter, merparten på Smedjeholmen. Trots flera intressenter har inga försäljningar skett vid motorvägsmotet.

Mark- och exploateringsenheten driver totalt 44 olika exploateringsprojekt inom Falkenbergs kommun, inklusive strategiska förvärv. Det planläggs mark både för bostäder och verksamheter på olika ställen i kommunen. Nedan redovisas ett antal aktuella exploateringsprojekt.

Hjortsbergs centrum norra är ett projekt med flera inblandade markägare som aktörer. Syftet är att bygga bostäder, men också att lösa problem med korsande trafik över parkeringsplatser.

Det planläggs för en mottagningsstation intill järnvägsstationen. Denna ska säkra den framtida elförsörjningen.

Kommunen förvärvade under 2011 en del av området Skrea Lyckan. I samband med detta fattade kommunen även beslut om att påbörja en detaljplan för området.

Detaljöversiktsplan för centralorten anger möjlighet att pröva området för bostadsbebyggelse och en tidig planskiss visar på ett 70-tal bostäder inom området. Arkeologiska undersökningar är klara. Utbyggnad av gator och grönområden sker efter att detaljplanen fått laga kraft. Området är mycket eftertraktat.

I Stafsinge Kyrkby är kommunen markägare och exploatör. Detaljplanen fick laga kraft 2016 och anger byggrätt för ett 90-tal friliggande villatomter, ett 30-tal radhustomter samt ett antal flerbostadstomter. Utbyggnaden förväntas ske i två etapper och försäljning i etapp ett påbörjades våren 2019. Planering pågår för en förändring av nuvarande detaljplan för ett nytt hotell vid motorvägsmotet. Planändringen avser en högre hotellbyggnad.

## Finansiell analys

Resultat	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Årets resultat, mnkr	59,2	44,1	16,5	32,9	11,4	37,6
Resultatets andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, %	2,4	1,7	0,6	1,2	0,4	1,3
Förändring av verksamhetens nettokostnader, %	3,8	2,8	5,8	2,8	4,9	2,8
Förändring av verksamhetens nettokostnader inkl finansnetto, %	2,8	4,0	6,4	3,1	5,0	3,2
Förändring av skatter och generella statsbidrag, %	1,3	3,3	4,5	3,7	4,1	4,1

### Resultat

För planperioden tillförs medel till verksamheten med sammanlagt 354 mnkr för ökade volymer, löner, priser, ambitionsökningar, avskrivningar med mera. Beloppet inkluderar de ekonomiska effekterna av beslutade effektiviseringar och verksamhetsförändringar som sammantaget uppgår till 86 mnkr. Trots de vidtagna åtgärderna, uppgår budgeterad resultatandel till 1,2 % för 2020, år 2021 till 0,4 % och för 2022 till 1,3 % vilket innebär att de finansiella överskottsmålet om 2 % inte uppnås under planperioden. Orsaken är att kostnadsökningstakten jämfört med budget föregående år ökar mer än tillväxten av skatter och generella statsbidrag 2020 och 2021. År 2022 budgeteras en bättre balans mellan kostnader och intäkter. Emellertid är det sista året i planperioden svårt att budgetera på grund av den ökade osäkerheten både vad gäller intäkter men även kostnader.

Orsaken till att överskottet sjunker 2021 är att nettokostnaderna ökar i större utsträckning än skatteintäkter och statsbidrag. Bland annat ökar avskrivningar, volymer och ambitioner.

### Investeringar

Investeringsvolymen har under de senaste åren varit relativt hög. Enligt prognosen 2019 beräknas investeringarna uppgå till cirka 381 mnkr och investeringarna under planperioden 2020-2022 beräknas uppgå till totalt 1 085 mnkr. Detta baseras på

antagandet av att cirka 80 % av investeringarna i investeringsplanen genomförs.

Självfinansieringsgraden anger hur mycket av investeringarna som kan finansieras via eget kassaflöde. Kassaflödet beräknas genom att årets resultat justeras upp med årets avskrivningar, då dessa inte är likviditetspåverkande. Kommunens självfinansieringsgrad har historiskt sett varit hög, men sjönk under 2018 till 36,7 % och kommer enligt prognos 2019 uppgå till 33,7 %. Under planperioden kommer självfinansieringsgraden gå från 30,5 % till 59,3 %. Anledningen till att självfinansieringsgraden ökar 2021 och 2022 är att investeringsnivån minskar jämfört med 2020, samtidigt som det egna kassaflödet ökar under 2022.

### Soliditet

Soliditeten visar hur mycket av våra tillgångar (balansomslutningen) som finansierats via eget kapital. Ett av kommunens finansiella mål är att soliditeten ska uppgå till 30 %. För att få en mer rättvisande bild har soliditetsberäkningen justerats genom att de förmedlade lånen till dotterbolagen exkluderats samt att pensionsskulden, vilken redovisas som ansvarsförbindelse, har inkluderats och minskat eget kapital. Soliditeten uppgår enligt prognosen 2019 till cirka 30,4 % och kommer att minska med 1,6 procentenheter under planperioden. Detta beror på att balansomslutningen ökar mer än eget kapital.

Investeringar	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Investeringar, mnkr	429,8	509,6	381,1	503,6	262,6	318,8
Investeringsbidrag, mnkr	-4,9	0,0	-1,6	0,0	0,0	0,0
Självfinansieringsgrad av investeringar, %	36,7	30,4	33,7	30,5	56,0	59,3

Förändringen av soliditeten beror i huvudsak på två delar. Den ena är att det egna kassaflödet inte räcker till för att finansiera investeringarna vilket innebär nya externa lån. Detta i sin tur försämrar soliditeten då balansomslutningen ökar. Det andra är pensionsåtagandet före 1998, vilket redovisas som ansvarsförbindelse och reducerar eget kapital i soliditetsberäkningen. Denna skuld minskar varje år vilket ger en positiv effekt på soliditeten. De stora investeringarna och den ökade skuldsättningen är större än ökningen av eget kapital, vilket minskar soliditeten under planperioden. Pensionsåtagandet kommer successivt minska från cirka 753 mnkr enligt prognosen 2019 till 0 mnkr under den kommande 30-årsperioden, vilket kommer att påverka soliditetsberäkningarna positivt framgent.

### Likviditet

Kassalikviditeten visar betalningsförmågan på kort sikt och förmågan att betala våra kortfristiga skulder. Den ligger, av strategiska skäl, sedan 2017 på 0 % och anledningen till det är bankernas räntevillkor på grund av det rådande ränteläget. Att kassalikviditeten är 0 % innebär att kommunen för tillfället utnyttjar checkräkningskrediten, vilket just nu är mer förmånligt än att låna pengar på banken.

Kassalikviditeten uppgick i bokslutet 2018 och enligt prognos 2019 till 0 % och kommer att ligga på den nivån under planperioden och i praktiken så länge kommunen har negativa räntor. Detta innebär att kommunen kommer att utnyttja checkräkningskrediten i stället för att, som normalt, ha en viss

likviditet. En konsekvens av negativa räntor är att kostnaden för utnyttjad checkkredit är i nivå med, eller lägre, än den negativa inlåningsräntan som bankerna tar ut på banktillgodohavanden. Kassalikviditeten kommer att vara på en låg nivå, vilket är normalt utifrån de villkor och förutsättningar som råder för tillfället med negativa räntor.

### Kommunalskatt

År 2008 höjdes skatten med 82 öre och 2012 genomfördes en skatteväxling med Regionen om 20 öre i samband med att ansvaret för kollektivtrafik övergick till dem. Efter detta har skattesatsen varit oförändrad. Kommunen och Sveriges kommuner står inför svåra demografiska utmaningar, med allt fler äldre och yngre invånare och färre i arbetsför ålder. Detta kommer att påverka kommunens ekonomi i framtiden. Demografförändringarna, och stora investeringar som följd, ställer krav på förändring och optimering av kommunens verksamheter. Falkenberg har haft effektiviseringar i alla verksamheter under de senaste åren och effektiviseringskrav finns även under planperioden. Detta för att möta de demografiska utmaningarna och bibehålla nivån på kommunalskatten. Någon skattechöjning är inte planerad under planperioden.

### Räntor och lån

För att de kommunala bolagen ska få bra räntevillkor agerar kommunen internbank åt dem. Utöver detta säkerställs lånens räntebindningstid genom ränteswapar. Räntan kan skilja mellan perioderna samt mellan bolagen och kommunen då dessa

Soliditet	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
-----------	--------------	-------------	--------------	-------------	----------	-----------

Soliditeten inkl. pensionsförpliktelsen, exkl. förmedlade lån, %	32,2	29,0	30,4	28,7	28,5	28,8
--	------	------	------	------	------	------

Likviditet	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
------------	--------------	-------------	--------------	-------------	----------	-----------

Kassalikviditet, %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
--------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Kommunalskatt	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
---------------	--------------	-------------	--------------	-------------	----------	-----------

Falkenbergs kommun, %	21,10	21,10	21,10	21,10	21,10	21,10
Riket, %	20,74	-	-	-	-	-

Räntor och lån	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Genomsnittsränta kommunens lån inkl. swapar, %	1,57	1,76	-	1,54	1,40	1,33
Lånevolym kommunen, mnkr	405,6	868,5	683,0	1 023,3	1 129,4	1 269,0
Lånevolym förmedlade lån, mnkr	1 447,0	1 909,0	1 867,0	2 152,0	2 496,0	2 986,0

upptagits vid olika tillfällen och enligt de villkor som gällde vid avtalstecknandet.

De förmedlade lånen kommer att öka med 1 119 mnkr under planperioden och det är Falkenbergs Bostads AB som står för det största lånebehovet under denna period, 679 mnkr. Falkenbergs Vatten och Renhållnings AB och Falkenberg Energi AB beräknas ha ett lånebehov på 320 mnkr respektive 120 mnkr. Räntor och swapar, avseende de förmedlade lånen, påverkar inte kommunens ekonomi mer än att en borgensavgift tas ut av kommunen. Denna uppgår i budgeten till 0,45 %.

För kommunen beräknas räntan öka under planperioden. Under planperioden har kommunen ett lånebehov om ytterligare 586 mnkr, med tyngdpunkt på 2020. Det ökade lånebehovet är en konsekvens av den investeringsnivå som planeras de närmsta tre åren. Det som inte finansieras via eget kassaflöde kommer att finansieras via lån.

### Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser

Kommunen har sedan tidigare ingått borgen för Falkenbergs Stadshus AB, som är ett helägt holdingbolag. Borgensåtagandet kommer vara oförändrat under planperioden. Kommunen har en ansvarsförbindelse avseende pensioner som uppstått före 1998 och som inte återfinns i balansräkningen. Denna ska enligt prognos uppgå till 753 mnkr i 2019 års bokslut och kommer minska med cirka 60 mnkr under planperioden. Förpliktelsen kommer succesivt minska till noll under de kommande 30 åren. Det finns en ansvarsförbindelse för finansiell leasing avseende vindkraftverken på Lövstaviken. Denna amorteras med cirka 2,5 mnkr per år. Kommunen har en förpliktelse att lösa den finansiella leasingen år 2025 till cirka 50 mnkr. Det kommer vid det tillfället att finnas behov av att uppta externa lån med samma belopp.

Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
<b>Borgensåtaganden</b>						
Falkenbergs Stadshus AB, mnkr	225,0	225,0	225,0	225,0	225,0	225,0
Övriga bostadsföretag, mnkr	4,5	6,1	5,5	5,5	5,5	5,5
Övrigt, mnkr	0,8	1,9	0,9	0,9	0,9	0,9
<b>Ansvarsförbindelse</b>						
Pensionsförpliktelse (inkl löneskatt), mnkr	768,8	794,1	753,4	732,1	714,5	695,9
Finansiell leasing, vindkraft, mnkr	65,6	64,0	62,8	60,3	57,8	55,3
Övriga ansvarsförbindelser, mnkr	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2



# Bolagens budget

## Falkenbergs Stadshus AB - Koncernen

Koncernens budgeterade resultat efter finansiella poster för 2020 uppgår till 63,8 mnkr. För åren 2021 och 2022 budgeteras resultatet efter finansiella poster till 52,0 mnkr respektive 44,2 mnkr.

Investeringarna för koncernen budgeteras till 602,2 mnkr år 2020, 551,3 mnkr år 2021 och 522,8 mnkr år 2021. Huvuddelen av investeringarna består av nyproduktion av bostäder, underhåll och utveckling av elnätet samt exploateringsinvesteringar. Sammanlagd investeringsvolym för koncernen beräknas uppgå till 1 676,3 mnkr under 3-årsperioden.

## Falkenbergs Stadshus AB

Bolaget är moderbolag i koncernen, och budgeterar med resultatet efter finansiella poster på 15,2 mnkr för 2020. För åren 2021 och 2022 budgeteras ett resultat efter finansiella poster till 15,7 mnkr respektive 16,4 mnkr. I dessa resultat finns budgeterade utdelningar med 20 mnkr per år.

## Falkenberg Energi AB

Bolaget budgeterar ett resultat efter finansiella poster på 39,9 mnkr för 2020. För åren 2021 och 2022 är de budgeterade resultaten efter finansiella poster 33,4 mnkr respektive 26,3 mnkr.

Förutom konjunktur och väder så kommer politiska beslut, till exempel avseende reglering av anvisningspris, elhandlarcentrisk modell och lagkrav på nya elmätare att påverka bolagets resultat. Budgeten är även beroende av få elavbrott, bränslepriser, hög tillgänglighet på flispannorna och konkurrenskraftiga el- och fjärrvärmepriser till kunder.

Den största påverkan på resultatet under kommande åren är den nya intäktsmodellen för elnät. Det kommer på sikt att ge sänkta elnätspriser till kund. Fjärrvärmens har en positiv resultatutveckling och alla större nybyggnationer i Falkenberg ansluts till fjärrvärme. Den första spillvärmekunden beräknas anslutas under 2020. Fortsatt utbyggnad av fjärrvärme ger för kommunen den enskilt största positiva miljöpåverkan genom undanträngda koldioxidutsläpp på över 21 000 ton/år. Ett gediget arbete görs för att proaktivt förhindra nätkapacitetsbrist, öka leveranskvaliteten och genomföra dialog med kunder för att minska elförbrukningen på ett smart sätt. Klimatbokslutet visar att Falkenberg Energi AB redan idag, med bred marginal, klarar ett

globalt 2-graders mål. Under 2020 kommer ett nytt kundinformationssystem implementeras tillsammans med ny teknikplattform för mätning.

15 000 elmätare är upphandlade och skall bytas ut. Pilotprojektet startar i slutet av 2020 och under 2021 vidtar installationerna i stor skala. För att säkerhetsställa trygghet, ekonomisk stabilitet och långsiktighet har bolaget uppdaterat en långtidsplan för elnät 2020–2036, fjärrvärmeplan 2020–2027, affärs-, verksamhets- och marknadsplan samt målintikatorer 2020.

Nyckeltalet räntabilitet på totalt kapital budgeteras till 10,6 % för 2020, 7,7 % för 2021 och 5,6 % för 2022, jämfört med ägardirektivet på 7,0 %. Soliditeten beräknas till 55,8 % för 2020, 48,0 % för 2021 och 44,3 % för 2022.

## Falkenbergs Bostads AB

Bolaget budgeterar med ett resultat efter finansiella poster på 39,9 mnkr för 2020. För åren 2020 och 2021 är det budgeterade resultatet efter finansiella poster 33,8 mnkr respektive 32,6 mnkr.

Resultatutvecklingen försämras framöver. Bolagets ekonomi påverkas negativt av det eftersatta underhållet som genererar ROT-projekt i delar av beståndet. För att hantera detta krävs i vissa fall ersättningsbostäder och evakueringsbostäder vilket genererar en högre nivå av vakanser av tomma lägenheter i verksamheten.

Utvecklingen på intäktssidan förväntas följa trenden för 2020 med ökad intäktsvolym för tillkommande bostäder och en jämn hyresjustering på årsbasis motsvarande 1,5 %.

På kostnadssidan påverkas resultatet av ökade antal bostäder samt ett i övrigt åldrande bestånd där problematiken med ökat antal vattenskador och reparationer kommer bestå fram till underhållet är klart. I övrigt budgeteras inte för några större kostnadsökningar gällande de taxebundna kostnaderna utan de följer indexering. En stor påverkan på resultatet är när investeringarna färdigställs och avskrivningarna aktiveras. Ökningen är relativt stor i förhållande till intäktsökningen. Den beräknade räntenivån på nyupplåning beräknas till 2 %. Totalt beräknas räntekostnaderna uppgå till 35 mkr inklusive nyupplåning och omläggning av swapar som löper ut.

Nyckeltalet räntabilitet på totalt kapital budgeteras till 3,2 % för 2020, 3,0 % för 2021 och 3,0 % för 2022, detta att jämföra med ägardirektivet på 3,0 %. Soliditeten beräknas till 22,7 % för 2020, 23,1 % för 2021 och 23,6 % för 2022.

### **Falkenbergs Vatten och Renhållnings AB**

Bolaget budgeterar ett negativt resultat efter finansiella poster på 0,3 mnkr för 2020. För åren 2021 och 2022 är de budgeterade resultaten efter finansiella poster 0,3 mnkr för respektive år. Bolaget budgeterar sammantaget ett underskott för 2020. Underskotten för VA-verksamheten och återvinning- och avfallsverksamheten regleras delvis mot den skuld till respektive kollektiv som uppstått genom tidigare års överskott. Det budgeterade negativa resultatet på 0,3 mnkr avser övriga verksamheter, fastigheter och industrirening. Med hänsyn till nuvarande prognostiserade och budgeterade investeringar samt tillåten checkkredit förväntas bolaget under 2020 vara i behov av ett likvidtillskott på cirka 100 mnkr, främst för att täcka de investeringar som förväntas genomföras. VA-verksamheten kommer under 2020 att investera cirka 129 mnkr. Det är 17 mnkr mer jämfört med 2019. Återvinning- och avfallsverksamheten kommer under 2020 att investera cirka 37 mnkr i kommunen. En omlastningsanläggning av hushållsavfall kombinerat med en förbehandlingsanläggning för matavfall kommer uppföras i Gödastorp. Sandladan kommer bland annat få nya skyltar och en mindre upprustning av återvinningscentralen i Ullared kommer ske. Den totala investeringsbudgeten för bolaget uppgår till 180,6 mnkr 2020.

### **Destination Falkenberg AB**

Bolaget budgeterar med ett negativt resultat efter finansiella poster på 10,9 mnkr för 2020. För åren 2021 och 2022 budgeteras negativa resultat efter finansiella poster till 11,2 mnkr respektive 11,5 mnkr.

Under 2020 kommer ett fortsatt arbete tillsammans med näringslivet ske, med ökat fokus på besöksnäringen. Detta görs på många olika sätt och i olika projekt. Bolaget fortsätter att driva verksamheten mot de strategiska målen. Falkenbergs kommun ska bli ännu attraktivare som besöksmål och vara en attraktiv kommun att bo, verka och leva i. Det innebär fortsatt satsning på olika projekt som attraherar målgrupperna. Ett projekt som skall genomföras är EM i fotboll 2020 för flickor under 17 år, under maj månad, där Falkenberg är huvudort. Utöver projektarbeten fortsätter arbetet med platsvarumärket. Under kommande år planeras det en flytt av turistbyråverksamheten till Argus och av den anledningen tillkommer bland annat två nya tjänster. Bolaget planerar även att driva en turistbyråverksamhet på Gekås i Ullared från och med mars 2020.

## Falkenbergs Stadshus AB - Koncernen

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Rörelsens intäkter	696,9	699,2	661,4	698,8	692,9	712,2
Rörelsens kostnader	-488,2	-476,2	-461,2	-479,7	-473,5	-481,0
Avskrivningar	-93,2	-95,8	-92,7	-108,7	-116,3	-131,1
<b>Rörelseresultat</b>	<b>115,5</b>	<b>127,2</b>	<b>107,5</b>	<b>110,4</b>	<b>103,1</b>	<b>100,1</b>
Räntenetto	-45,9	-49,9	-44,0	-46,6	-51,1	-55,9
<b>Resultat efter finansiella poster</b>	<b>69,6</b>	<b>77,3</b>	<b>63,5</b>	<b>63,8</b>	<b>52,0</b>	<b>44,2</b>
Skattekostnad	-14,5	-6,4	-17,3	-17,1	-14,8	-13,5
<b>Årets resultat</b>	<b>55,1</b>	<b>70,9</b>	<b>46,2</b>	<b>46,7</b>	<b>37,2</b>	<b>30,7</b>
Investeringar	219,1	473,3	456,1	602,2	551,3	522,8
Soliditet	20,3 %	18,4 %	21,2 %	17,3 %	17,1 %	16,2 %
Balansomslutning	2 691,7	3 036,6	2 718,9	3 486,9	3 696,7	3 873,0

## Falkenbergs Stadshus AB

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Rörelsens intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rörelsens kostnader	-0,2	-0,2	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Rörelseresultat</b>	<b>-0,2</b>	<b>-0,2</b>	<b>-0,3</b>	<b>-0,2</b>	<b>-0,2</b>	<b>-0,2</b>
Intäkter från andelar i koncernföretag	20,0	0,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Räntenetto	-6,2	-5,8	-5,7	-4,6	-4,1	-3,4
<b>Resultat efter finansiella poster</b>	<b>13,6</b>	<b>-6,0</b>	<b>14,0</b>	<b>15,2</b>	<b>15,7</b>	<b>16,4</b>
Bokslutsdispositioner	6,4	6,0	6,1	4,8	4,3	3,6
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Årets resultat</b>	<b>20,0</b>	<b>0,0</b>	<b>20,1</b>	<b>20,0</b>	<b>20,0</b>	<b>20,0</b>
Investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Soliditet	30,1 %	26,8 %	28,4 %	27,1 %	26,1 %	25,3 %
Balansomslutning	644,0	653,3	683,3	718,3	744,2	767,5

## Falkenberg Energi AB

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Rörelsens intäkter	244,1	234,2	231,7	247,6	246,8	249,7
Rörelsens kostnader	-178,1	-166,6	-166,4	-185,8	-186,7	-188,2
Avskrivningar	-18,2	-19,1	-16,4	-21,4	-26,2	-34,7
<b>Rörelseresultat</b>	<b>47,8</b>	<b>48,5</b>	<b>48,9</b>	<b>40,4</b>	<b>33,9</b>	<b>26,8</b>
Intäkter från andelar i koncernföretag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntenetto	-0,9	-0,9	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
<b>Resultat efter finansiella poster</b>	<b>46,9</b>	<b>47,6</b>	<b>48,4</b>	<b>39,9</b>	<b>33,4</b>	<b>26,3</b>
Bokslutsdispositioner	-5,1	-21,3	-22,9	-14,7	-8,2	-1,0
Skattkostnad	-8,8	-6,3	-5,5	-5,2	-5,2	-5,3
<b>Årets resultat</b>	<b>33,0</b>	<b>20,0</b>	<b>20,0</b>	<b>20,0</b>	<b>20,0</b>	<b>20,0</b>
Investeringar	27,6	60,5	44,6	51,7	80,6	49,1
Soliditet	51,5 %	60,8 %	57,8 %	55,8 %	48,0 %	44,3 %
Balansomslutning	384,4	365,5	359,8	379,6	441,5	478,0

## Falkenbergs Bostads AB

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Rörelsens intäkter	297,7	287,7	286,1	290,1	296,3	304,8
Rörelsens kostnader	-182,7	-159,0	-167,0	-161,9	-165,0	-168,3
Avskrivningar	-49,9	-48,4	-49,8	-53,4	-59,6	-63,0
<b>Rörelseresultat</b>	<b>65,1</b>	<b>80,3</b>	<b>69,3</b>	<b>74,8</b>	<b>71,7</b>	<b>73,5</b>
Intäkter från andelar i koncernföretag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntenetto	-33,1	-36,6	-32,0	-34,9	-37,9	-40,9
<b>Resultat efter finansiella poster</b>	<b>32,0</b>	<b>43,7</b>	<b>37,3</b>	<b>39,9</b>	<b>33,8</b>	<b>32,6</b>
Bokslutsdispositioner	-31,7	-43,7	-33,0	-35,4	-28,9	-27,3
Skattkostnad	0,4	0,0	-4,3	-4,5	-4,9	-5,3
<b>Årets resultat</b>	<b>0,7</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
Investeringar	95,7	295,0	295,4	369,7	347,0	376,0
Soliditet	27,8 %	26,5 %	28,6 %	22,7 %	23,1 %	23,6 %
Balansomslutning	1 744,4	1 967,4	1 774,7	2 343,8	2 388,5	2 427,4

## Falkenbergs Vatten och Renhållnings AB

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Rörelsens intäkter	163,8	174,1	171,5	191,6	180,1	188,9
Rörelsens kostnader	-134,5	-139,2	-145,4	-152,1	-141,4	-144,6
Avskrivningar	-23,1	-28,1	-26,2	-33,3	-29,9	-32,9
<b>Rörelseresultat</b>	<b>6,2</b>	<b>6,8</b>	<b>-0,1</b>	<b>6,2</b>	<b>8,8</b>	<b>11,4</b>
Intäkter från andelar i koncernföretag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntenetto	-5,7	-6,5	-5,8	-6,5	-8,5	-11,1
<b>Resultat efter finansiella poster</b>	<b>0,5</b>	<b>0,3</b>	<b>-5,9</b>	<b>-0,3</b>	<b>0,3</b>	<b>0,3</b>
Bokslutsdispositioner	-0,5	-0,3	5,9	0,0	-0,3	-0,3
Skattkostnad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Årets resultat</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>-0,3</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
Investeringar	50,0	116,6	114,2	180,6	123,7	97,7
Soliditet	27,6 %	22,7 %	28,6 %	24,8 %	24,5 %	21,9 %
Balansomslutning	751,2	865,0	794,2	1 006,9	1 141,2	1 267,7

## Destination Falkenberg AB

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Rörelsens intäkter	2,8	3,2	3,7	3,1	3,2	3,3
Rörelsens kostnader	-10,1	-11,1	-13,6	-13,3	-13,7	-14,1
Avskrivningar	-0,3	-0,3	-0,4	-0,7	-0,7	-0,6
<b>Rörelseresultat</b>	<b>-7,6</b>	<b>-8,2</b>	<b>-10,3</b>	<b>-10,9</b>	<b>-11,2</b>	<b>-11,4</b>
Intäkter från andelar i koncernföretag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räntenetto	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1
<b>Resultat efter finansiella poster</b>	<b>-7,7</b>	<b>-8,3</b>	<b>-10,3</b>	<b>-10,9</b>	<b>-11,2</b>	<b>-11,5</b>
Bokslutsdispositioner	7,7	8,3	10,8	11,2	11,5	11,7
Skattkostnad	0,0	0,0	-0,5	-0,3	-0,3	-0,2
<b>Årets resultat</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
Investeringar	1,0	1,3	2,0	0,2	0,0	0,0
Soliditet	0,5 %	1,2 %	0,4 %	0,3 %	0,4 %	0,4 %
Balansomslutning	9,9	11,4	14,0	14,7	14,3	14,0

# Sammanställd budget för koncernen Falkenbergs kommun

## Resultaträkning, kommunkoncernen

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter och kostnader	-2 144,5	-2 225,3	-2 268,7	-2 313,6	-2 429,7	-2 479,4
Avskrivningar och nedskrivningar	-191,6	-206,3	-204,0	-229,4	-251,9	-282,4
<b>Verksamhetens nettokostnad</b>	<b>-2 336,1</b>	<b>-2 431,6</b>	<b>-2 472,7</b>	<b>-2 543,0</b>	<b>-2 681,6</b>	<b>-2 761,8</b>
Skatteintäkter	1 872,1	1 936,1	1 933,2	1 981,6	2 046,3	2 136,1
Generella statsbidrag och utjämning	590,3	607,3	639,9	686,2	731,9	755,6
<b>Verksamhetens resultat</b>	<b>126,3</b>	<b>111,8</b>	<b>100,4</b>	<b>124,8</b>	<b>96,6</b>	<b>129,9</b>
Finansiella intäkter	-0,6	19,4	0,2	0,3	0,1	0,1
Finansiella kostnader	-40,0	-69,5	-40,6	-48,5	-53,3	-57,2
<b>Resultat efter finansiella poster</b>	<b>85,7</b>	<b>61,7</b>	<b>60,0</b>	<b>76,7</b>	<b>43,5</b>	<b>72,8</b>
Uppskjuten skatt	-8,9	0,0	-7,1	-7,0	-4,5	-2,8
Skatt på årets resultat	-5,6	-6,4	-10,2	-10,1	-10,5	-10,7
<b>Årets resultat</b>	<b>71,2</b>	<b>55,3</b>	<b>42,7</b>	<b>59,6</b>	<b>28,6</b>	<b>59,3</b>
<b>Årets resultat exkl. jämförelse- störande poster</b>	<b>55,6</b>	<b>55,3</b>	<b>42,7</b>	<b>59,6</b>	<b>28,6</b>	<b>59,3</b>
Soliditet koncernen	24,1 %	21,9 %	22,4 %	21,1 %	20,4 %	19,6 %

**Balansräkning, kommunkoncernen**

Tillgångar, mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
<b>Anläggningstillgångar</b>						
Immateriella anläggningstillgångar	0,4	0,2	0,3	0,2	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar	4 754,0	5 528,6	5 466,6	6 237,5	6 726,3	7 404,8
Finansiella anläggningstillgångar	63,1	87,1	90,7	92,5	88,3	84,2
<b>Summa anläggningstillgångar</b>	<b>4 817,5</b>	<b>5 615,9</b>	<b>5 557,6</b>	<b>6 330,2</b>	<b>6 814,6</b>	<b>7 489,0</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>						
Lager	181,4	215,1	199,8	206,3	206,6	194,5
Kortfristiga fordringar	343,1	253,2	249,1	224,9	206,1	238,2
Kassa och Bank	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
<b>Summa omsättningstillgångar</b>	<b>524,9</b>	<b>468,6</b>	<b>449,2</b>	<b>431,5</b>	<b>413,0</b>	<b>433,0</b>
<b>Summa tillgångar</b>	<b>5 342,4</b>	<b>6 084,5</b>	<b>6 006,8</b>	<b>6 761,7</b>	<b>7 227,6</b>	<b>7 922,0</b>

Eget kapital, avsättningar och skulder, mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Ram 2021	Plan 2022
<b>Eget kapital</b>						
Årets resultat	71,2	64,3	42,7	59,6	28,6	59,3
Ackumulerad resultatutjämningsreserv	246,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital	1 739,9	2 060,0	2 057,4	2 100,1	2 159,7	2 188,2
<b>Summa eget kapital</b>	<b>2 057,4</b>	<b>2 124,3</b>	<b>2 100,1</b>	<b>2 159,7</b>	<b>2 188,3</b>	<b>2 247,5</b>
<b>Avsättningar</b>						
Pensioner och liknande förpliktelser	24,9	21,6	29,0	27,3	25,9	24,8
Övriga avsättningar	135,2	138,0	131,4	134,5	140,0	144,4
<b>Summa avsättningar</b>	<b>160,1</b>	<b>159,6</b>	<b>160,4</b>	<b>161,8</b>	<b>165,9</b>	<b>169,2</b>
<b>Skulder</b>						
Långfristiga skulder	2 258,9	3 058,3	3 021,7	3 646,3	4 067,9	4 700,0
Kortfristiga skulder	866,0	742,3	724,6	793,9	805,5	805,3
<b>Summa skulder</b>	<b>3 124,9</b>	<b>3 800,6</b>	<b>3 746,3</b>	<b>4 440,2</b>	<b>4 873,4</b>	<b>5 505,3</b>
<b>Summa eget kapital, avsättningar och skulder</b>	<b>5 342,4</b>	<b>6 084,5</b>	<b>6 006,8</b>	<b>6 761,7</b>	<b>7 227,6</b>	<b>7 922,0</b>







**Kontaktcenter: 0346-88 60 00**  
**[kontaktcenter@falkenberg.se](mailto:kontaktcenter@falkenberg.se)**  
**[kommun.falkenberg.se](http://kommun.falkenberg.se)**



**Falkenbergs  
kommun**